

Kvinnoläkaren

SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

Framtagande av en hållbarhetspolicy

Små steg mot en mer hållbar vård

Referat från OGU-dagarna

SNAKS

KVINNOLÄKAREN

Ansvarig utgivare: Radha Korsoski
E-post: radha.korsoski@sfog.se
Layout: Moniqa Frisell
All korrespondens ställs till föreningen:
SFOG-Kansliet, Klara Östrä Kyrkogata 10
Box 738
101 35 Stockholm
Tel: 08-440 01 75
Jessica Hortelius och Diana Mickels
E-post: kansliet@sfog.se
Internet: www.sfog.se
Annonser: Radha Korsoski
E-post: radha.korsoski@sfog.se
Platsannonser hemsidan: kansliet@sfog.se
SFOGs styrelse 2023:
Ordförande: Christer Borgfeldt
Lund
E-post: hrister.borgfeldt@sfog.se
Vice ordförande: Marion Ek
Stockholm
E-post: marion.ek@me.com
Facklig sekreterare:
Sophia Brismar
Stockholm
E-post: sophia.brismar@sfog.se
Skattmästare: Henrik Graner
Örebro
E-post: henrik.graner@regionorebrolan.se
Vetenskaplig sekreterare:
Ann Josefsson
Linköping
E-post: ann.josefsson@sfog.se
ARGUS: Kerstin Nilsson
Örebro
E-post: kerstin.nilsson.ha@oru.se
Utbildningssekreterare: Sofie Graner
Stockholm
E-post: sofie.graner@sfog.se
Forbildningssekreterare:
Marie Bixo
Umeå
E-post: marie.bixo@umu.se
Redaktör för Kvinnoläkaren:
Radha Korsoski
Göteborg
E-post: radha.korsoski@sfog.se
Webbansvarig: Olof Alexandersson
Östersund
E-post: olof.alexandersson@sfog.se
Kvalitetssekreterare: Marie Wikström Bolin
Sundsvall
E-post: marie.wikstrombolin@sfog.se
Ledamot/OGU-representant:
Kristin André
Helsingborg
E-post: kristin.andre@sfog.se

Tryck: Elanders
ISSN 0284-8031

— Ordförande har ordet —

Hej SFOG-medlemmar!

Våren är här och vitsipporna i backarna står, sommaren är på gång med student- och examensfiranden.

SFOG styrelsen har haft givande strategidagar på Åhus Seaside hotell med diskussioner om hur vi bör driva utvecklingen framåt. Vidareutbildningen av specialister är ett viktigt tema och många förslag finns för att stimulera nyblivna såväl som erfarna specialister. Idag finns subspecialiseringsutbildningar inom reproduktionsmedicin och gynekologisk tumörkirurgi med cancervård där specialiserade målgivna krav finns för att uppnå god vidareutbildning och certifiering. För de som inte går en subspecialiseringsutbildning finns det obligatoriska och rekommenderade utbildningsdelar och placeringar samt deltagande i konferenser för att vidareutvecklas. Eventuellt bör det även införas ytterligare subspecialistutbildningar inom obstetrik och gynekologi. Argus Kerstin Nilsson kommer att be er i AR grupperna att föreslå lämpliga fortbildningsaktiviteter inom era intresseområden. Ett annat sätt att

förkovra sig som specialist är att tjänstgöra en kortare eller längre tid på en annan klinik i fortbildningssyfte. I Norge, där flera av er har vikarierat, ingår överläkarpermission var 4–5 år på betald arbetstid för fortbildning, gärna på annan klinik eller i form av utvecklingsarbete. På SFOGs hemsida finns mall för fortbildningskontrakt avseende specialister som bör upprättas mellan verksamhetschefen och specialisten för att säkerställa att tillräcklig fortbildning verkligen blir av.

För att förbättra och utveckla specialisternas vidareutbildning finns från och med i år fortbildnings-spur på prov. Kvinnoklinikerna i Sundsvall och Västervik har anmält sig för att under hösten 2023 bli genomlysta och få kommentarer på den vidareutbildning som erbjuds. Det ska bli spännande att läsa och intressant att ta del av utvärderingarna.

ST-kursutbudet verkar vara tillfredsställande och kansliet lägger ner stort arbete vinnligger sig om att skapa rättvis

I DETTA NUMMER

Förslag bildande av forskningsfond	7
SFOG årsredovisning för räkenskapsåret 2022	10
Årsredovisning för SFOG Utveckling AB	18
Bakgrund till framtagande av en hållbarhetspolicy	20
Små steg mot en mer hållbar vård	22
OGUs ordförande informerar	25
Verksamhetsberättelse OGU	26
OGUs rapport från specialistexamen i Linköping	28
Referat OGU-dagarna	30
SNAKS	39
Vem ska ha ansvar för den onkologiska behandlingen av gynekologiska patienter?	36

kurstilldelning. De ombesörjer så att alla ST-läkare får sina kurser genomförda i tid och därmed kan erhålla specialistexamen på stipulerad tid. Finansieringen av kurserna är god. Tack vare detta kommer det att kunna ordnas kalibreringsmöten framöver för att synkronisera och förbättra snarlika kurser inom ST-kursutbudet.

Tidigare var obstetrik och gynekologi mycket av slutenvårdsspecialitet men i och med förbättrade och förenklade operations- och behandlingstekniker med minimalinvasiva metoder kan allt fler ingrepp utföras inom öppenvård eller dagkirurgi. Flera kliniker bedriver även operativ verksamhet på mottagningar med patientstyrda anestesimetoder. Många goda exempel finns och att göra studiebesök på mottagningar eller andra operationsenheter rekommenderas. Ett av tänkta ämnen till verksamhetsmötet i den 1 september är att diskutera öppen-vårdsgynekologi.

Ett annat hett ämne är hållbarhetsaspekter inom specialiteten. Det finns säkert en hel del som kan förbättras och förenklas med relativt små medel för att minska hälso- och sjukvårdens klimatpåverkan. På flera mottagningar arbetar man med att minska användningen av engångsartiklar, att ställa om till mer klimatsmarta transporter samt digitala möten. Vid kommande årsmöte kommer förslaget om ny uppdaterad hållbarhetspolicy där även kost ingår upp för omröstning, då förra årets motion om ett förslag om ”vegetarisk kost som norm på evenemang arrangerade av SFOG” återremitterades till styrelsen vid det senaste årsmötet. Hållbarhetspolicyn kommer att publiceras i förväg och Styrelsen hoppas på att årsmötet kan godkänna den.

Jag hade förmånen att vara ordförande vid en givande disputation för några dagar sen då Frida Ekengård försvarade sin avhandling om CTG tolkning vilken

angår oss alla. Det blev en intressant och genomlysning och diskussion där vi var många som lärde oss ytterligare både om CTG, hur CTG används och hur vi bör använda CTG. Disputationer är lärorika så se till att de annonseras i Kvinno-läkaren.

Värmen, ljuset och blomprakten i naturen gör att våra sinnesstämningar lyfts. Med förhoppning om en schön och avkopplande sommar med dräglig arbets-situationen på alla våra kliniker.

Eder ordförande, *Christer*

Den i våras bildade **Reuma-ARG**

(arbetsgrupp för reumatologi i anslutning till obstetrik och gynekologi)
håller sitt nästa möte i Stockholm 2 oktober.

Om Du ännu inte är medlem men är intresserad av att deltaga
vänligen anmäl ditt intresse till:
tansim.akhter@akademiska.se

REDAKTÖRENS RUTA

I förra numret av Kvinnoläkaren publicerades en bild som kan uppfattas olämplig då den visar en halvnaken kvinna liggande på golvet som eventuellt skulle kunna identifieras, även om sannolikheten är mycket liten. För varje publicerad bild i Kvinnoläkaren bör beaktas vad som förmedlas vad gäller professionalism, maktförhållande och värnandet av patientens integritet. Det har inte varit redaktörens eller styrelsen avsikt att åsidosätta kvinnan på bildens integritet. Bilden har tagits bort från nätupplagan.

Hälsar er redaktör

Följande tider gäller för Kvinnoläkaren 2023:

Nr	Deadline	Utkommer
Nr 4	18 september	vecka 43
Nr 5	6 november	vecka 50

Manus skickas via epost till:
Redaktör Radha Korsoski
Epost: radha.korsoski@sfog.se

Adressändring ska göras till:
SFOG Kansliet
Box 738 • 101 35 Stockholm
eller kansliet@sfog.se

Nya medlemmar

Josefin Möller, Umeå

Måns Aspåker, Östersund

Dima Isa, Sundbyberg

Erika Backlund, Värnamo

Sandra Karnstedt, Hägersten

Linn Bruzelius, Höllviken

Gudrun Arna Asgeirsdottir, Uppsala

Sara Benmabrouk, Malmö

Britta Ekberg, Arnäsvall

Åsa Wahlberg, Visby

Zeinab Salman, Angered

Victoria Carxon, Nyköping

Maria Reingardt, Karlstad

Amanda Jansson, Hudiksvall

Hjalmar Schück, Nyköping

Dimitrios Kyriakidis, Örnsköldsvik

Gabriella Nilsson, Helsingborg

Rezhna Taha Najim, Mölndal

Julia McTaggart, Stockholm

Klara Stenvall, Stockholm

Elenor Änge, Danderyd

Pauline Kornfält, Malmö

Gabriella Korfitsen Gårdeman,
Stockholm

Sara Carlqvist, Kalmar

Klara Hylin, Lycksele

Sara Carlqvist, Kalmar

Kära kollegor,

Under året som gått har jag som facklig sekreterare i styrelsen ansvarat för det fackliga symposiet under SFOG-veckan i Linköping i augusti 2022. Temat för symposiet var task shifting och task sharing inom vår specialitet, bl a med anledning av barnmorskekrisen och Barnmorskeförbundets remiss till SFOG om utökad förskrivningsrätt för ett flertal preparat. Symposiet väckte en hel del reaktioner, vilket är naturligt då frågorna spetsades till huruvida läkare skulle kunna överta vissa barnmorskeuppgifter och om barnmorskor skulle kunna överta vissa läkaruppgifter med argument för och emot dessa frågor.

Det kändes spännande att frågan med task shifting också blev föremål för ett beslut på Läkarförbundets Fullmäktige i november 2022, då jag representerade SFOG. Flera läkarföreningar hade framfört att task shifting gör att läkare riskerar att hamna i baksätet och tvingas stå som medicinsk garant för processer de inte haft kontroll över. Läkarförbundet beslutade att kartlägga fenomenet och hur läkarrollen har påverkats. På Fullmäktige talade också Andreas Wladis, professor i traumatologi och katastrofmedicin, och målade upp en tragikomisk men skrämmande verklighetsbild av sjukvårdens beredskap i kris och krig. Hans bilder kan läsas här:

<https://slf.se/app/uploads/2022/11/wladis-kris-katastrof-sjukvard-webb.pdf>. Även Sjukvårdsminister Acko Ankarberg Johansson talade om Regeringens visioner för sjukvården i Sverige.

I januari 2023 fick före SFOG-ordförande Michael Algovik och jag audiens hos Sjukvårdsministerns politiskt sak-

kunnige Edvin Bernhardsson (och ST-läkare) och kanslirådet Klara Granat, Enheten för folkhälsa och sjukvård. Vi hade önskat träffa Sjukvårdsministern själv men det blev inte så. Vi ville höra om Tidöavtalets formuleringar om kvinnosjukvård och förlossning och förmedla SFOGs syn på valda satsningar, hur vi kan bidra med kunskap, och även invända starkt emot en inskränkning av rätten till kostnadsfri tolkhjälp. Vi blev väl emottagna och de ordnade ett uppföljande möte angående svårigheterna med olika journalsystem i olika regioner och bristande integration med kvalitetsregistren, så åtminstone en fråga kom kanske högre upp på agendan för Sjukvårdsministern.

En annan aktuell facklig fråga som indirekt berör SFOGs medlemmar är att undersköterskeyrket får skyddad yrkestitel från 1 juli 2023, vilket innebär att läkarstudenter inte kan arbeta extra som undersköterskor, t ex sommarvikarier. Läkarstudenter kan dock arbeta som t ex vårdbiträden eller assistenter, och utföra nästan alla undersköterskors uppgifter, vilket kan vara en räddning för sommarperiodens bantade bemanningsläge.

När det gäller sommaren är det hög tid att anmäla sig, boka hotell och resebiljetter till NFOG-veckan i Trondheim 28-30 augusti. Eftersom det är NFOG-vecka i stället för SFOG-vecka blir det inget fackligt symposium på plats i år. SFOG filar dock på möjligheterna att ha ett digitalt fackligt symposium under hösten 2023. Ett aktuellt tema som vi funderar på att ta upp är begreppet "informerat samtycke" inom kvinnosjukvård och förlossning – särskilt med vinklarna

obstetriskt våld/det ofödda barnets rätt och information om valmöjligheter/rätten att välja. Att sociala medier svämmar över av missnöjesvittnesmål och hashtags för free birthing eller kejsarsnitt åt alla, är ett tecken på att vården inte lyckas vinna förtroendet. Det finns en ökande etisk stress att hantera patienters önskemål som de själva anser är pålästa och rätt, men som inte följer de medicinska rekommendationerna. Å andra sidan har förlossningsvården utvecklats genom de senaste 150 åren just genom att hörsamma kvinnors önskemål, åtminstone om en ska tro vad en läser i "Kläda blodig skjorta" av Maja Larsson. För er som inte läst den rekommenderas den varmt till en skärmfri stund i hängmattan.

Med önskan om en skön sommar!

Sophia Brismar Wendel

Förslag bildande av forskningsfond

I relation till andra forskningsområden är området kvinnosjukdomar generellt understuderat. Våra patienter på landets kvinnokliniker skulle få bättre vård om det fanns mer forskning som underlag till våra kliniska ställningstaganden. En viktig anledning till att kvinnosjukdomar är relativt understuderade är att det inte finns någon större forskningsstiftelse som riktar sig mot detta område.

Inom ramen för Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi föreslår vi nu bildandet av en forskningsfond. Forskningsfonden har till huvudsakligt ändamål att främja vetenskaplig forskning av hög kvalitet inom ämnesområdena obstetrik, gynekologi och reproduktionsmedicin. Tanken är att fonden ska dela ut forskningsanslag till personal inom svensk obstetrisk, gynekologisk eller reproduktionsmedicinsk verksamhet och särskilt stödja klinisk forskning. Medel som fonden beviljar ska endast användas till forskningskostnader som kostnader för forskningsmaterial, analyser, lön och kongressdeltagande.

Fonden är tänkt att vara en insamlingsstiftelse, vilket innebär att minst 75% av den årliga insamlingen ska användas för utdelning. Fonden förvaltas av en styrelse med representation för SFOG, patienter och näringsliv och det är SFOGs styrelse som utser ledamöterna. Fonden kommer att registreras och dess förvaltning och redovisning kommer att skötas av revisor.

Vad forskningsfonden ska heta är en fråga för SFOGs medlemmar. Förslag kommer att presenteras på SFOGs årsmöte.

Föreslå gärna ett namn via denna länk <https://www.menti.com/al7a8juaesd1> eller använd QR-koden. Länken är öppen tom 23-06-30.

Kommentar från styrelsen:

Initiativet till stiftelsen för fonden kommer från de två tidigare SFOG-styrelsemedlemmarna Inger Sundström Poromaa och Helena Kopp Kallner. Tanken är att stiftelsen formellt instiftas av dessa två som privatpersoner men att de sedan inte har direkt inflytande över stiftelsen. I de tillränkta statuterna för stiftelsen står angivet att SFOG utser styrelse för stiftelsen och därmed får ett indirekt inflytande över hur insamlade medel fördelas. När en utdelningsfond av detta slag ska startas behöver det finnas ett startkapital som läggs in i fonden i samband med att den bildas och förslaget från stiftarna är att SFOG bidrar med startkapitalet. Därefter är det tänkt att kapital till stiftelsen skall insamlas från externa källor.

SFOGs styrelse har diskuterat frågan och lyfte frågan som en informationspunkt på årsmötet 2022 varvid årsmötet uttryckte sig positivt till idén. Inger och Helena har jobbat vidare med statuterna som kommer att presenteras på årsmötet 2023. Styrelsen är fortsatt positiv till initiativet och planen är att frågan tas upp som en beslutspunkt på årsmötet 2023.

Frågan innehåller flera delbeslut. Dels om årsmötet godkänner att SFOG skall vara inblandad i stiftelsen på det sätt som stipuleras och hur representationen skall se ut. Dels om årsmötet anser att SFOG skall bidra med startkapitalet.

Rekommendationen från styrelsen är:

- Årsmötet godkänner statuterna
- SFOGs vetenskapliga sekreterare blir SFOGs representant i stiftelsens styrelse
- Årsmötet godkänner att SFOG donerar 500 000 kr som startkapital till stiftelsen

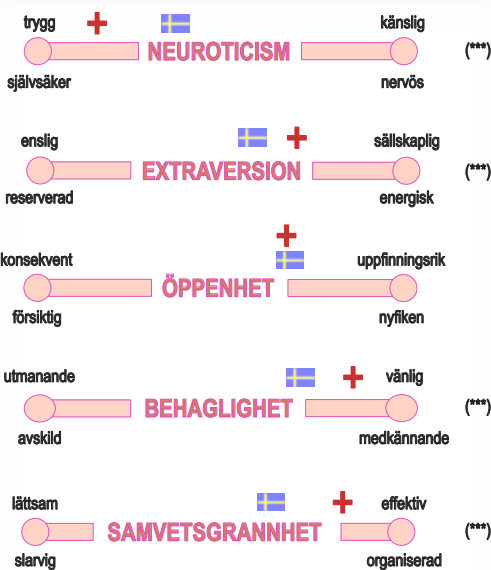
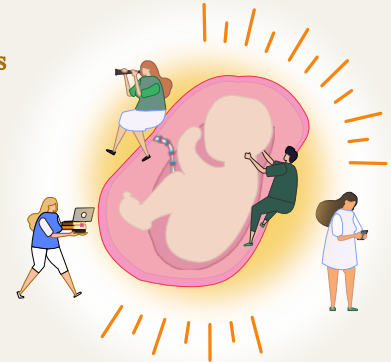
Personlighetsdrag och beslutsstilar bland obstetrikere och gynekologer i akuta förlossningssituationer

GABRIEL M. RAOUST^{1,2}, PETRI KAJONIUS³, och STEFAN R. HANSSON^{1,4}

Problemet

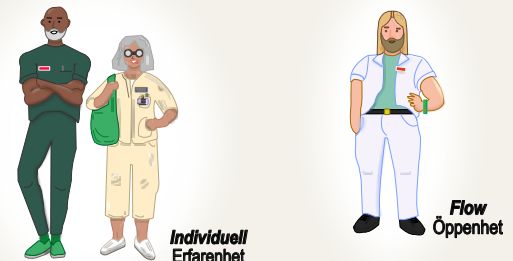
Teamets hantering av en akut förlossningssituation är komplex. Möjligheterna att lyckas med uppgiften påverkas av teamets anpassningsförmåga men också av individernas mångfald och variationen i deras agerande. Skillnader mellan individer kan förklaras genom personlighetsdrag.

Syftet med denna studie var I) att jämföra obstetrikers och gynekologers personlighetsdrag med de från den allmänna befolkningen och II) att undersöka förhållandet mellan obstetrikers och gynekologers personlighetsdrag, kognitiv förmåga, klinisk erfarenhet, kön och tre beslutsstilar (Individuell, Team och Flow) i akuta förlossningssituationer.

Vad vi gjorde

Obstetrikere och gynekologer, medlemmar i Svensk Föreningen för Obstetrik och Gynekologi (n = 472) svarade på ett frågeformulär online. Frågeformuläret inkluderade en förenklad version av femfaktormodellen (IPIP-NEO-30), ett rymduppfattningstest (ICAR) och 15 frågor om beslutsfattande i akuta förlossningssituationer relaterade till tre beslutsstilar (Individuell, Team och Flow). En kontrollgrupp (N = 1943) från Svensk befolkning användes. Data analyserades med hjälp av Pearsons korrelationer och multipel linjär regression.

Vad vi hittade

Svenska obstetrikere och gynekologer fick betydligt lägre på neuroticism ($d = -1.09$) och högre på extraversion ($d = 0.79$), behaglighet ($d = 1.04$) och samvetsgrannhet ($d = 0.97$) jämfört med den allmänna befolkningen ($P < .001$)***.

Både Individuell och Team korrelerade med neuroticism ($r = -0.28 / 0.15$). Flow korrelerade med öppenhet ($r = 0.11$). Multipel linjär regression visade att personlighetsdrag, kognitiv förmåga, klinisk erfarenhet, kön, och ålder hade en kumulativ effekt på beslutsfattande ($F(9, 419) = 10.20, P < .001, R^2 = 0.18$).

Vad det betyder

- Obstetrikere och gynekologer har en specific personlighetsprofil, som skiljer de från 85% av befolkningen.
- Personlighetsdrag påverkar beslutsfattande i akuta förlossningssituationer.
- Vidare utbildning, samt bedömningar av medicinska fel från akuta förlossningssituationer och dess förebyggande, bör ta hänsyn till dessa resultat.

Gabriel Raoust, Doktorand
Institutionen för Kliniska Vetenskaper
Avd. för Obstetrik och Gynekologi
✉ gabriel.raoust@med.lu.se

Publicerad i **scientific reports** : 5 april, 2023 <https://doi.org/10.1038/s41598-023-32658-6>

1. Institutionen för Kliniska Vetenskaper, Avdelning för Obstetrik och Gynekologi, Medicinska Fakulteten, Lunds Universitet, Lund, Sverige
2. Kvinnokliniken, Ystad Lasarett, Ystad, Sverige
3. Psykologiska Institutionen, Samhällsvetenskapliga Fakulteten, Lunds Universitet, Lund, Sverige
4. Kvinnokliniken, Skånes Universitetssjukhus, Lund, Sverige

Familjen Kamprads stiftelse
The Kamprad Family Foundation for Entrepreneurship, Research & Charity

Kallelse

SFOG årsmöte 2023

**Medlemmar i Svensk Förening för Obstetrik och
Gynekologi kallas härmed till årsmöte 2023
Måndagen den 28 augusti kl 14.45-16.00
Clarion Hotel Trondheim, Luna 1+2**

Föredragningslista

1. Mötet öppnas
2. Parentation
3. Fastställande av dagordningen
4. Val av mötesordförande, sekreterare
5. Val av två justeringspersoner och rösträknare för årsmöte
6. Fråga om mötet utlysts i laga ordning
7. Styrelsens verksamhetsberättelse och information om dess pågående arbete
8. Skattmästarens ekonomiska redogörelse
9. Revisorernas berättelse
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelse
11. Fastställande av årsavgift för 2023
12. Val av styrelseledamöter
13. Val av två revisorer jämte revisorssuppleant
14. Val av valberedning till SFOGs styrelse
15. Avtackning av avgående styrelseledamöter
16. Diplomutdelning för subspecialistexamen
17. Presentation av nyblivna specialister
18. Presentation av OGU-pristagare
19. Tillkännagivande av Berndt Kjessler-pristagare 2023
20. Plats för kommande SFOG-veckor
21. Övriga ärenden
 - a. Beslut om nystartad forskningsfond inom Obstetrik och Gynekologi
 - b. Motion "Miljöpolicy för SFOG"
24. Mötet avslutas

**Alla SFOG-medlemmar är välkomna att delta i årsmötet och
medlemskap i SFOG krävs för rösträtt.**

Välkomna!

Christer Borgfeldt

Styrelsen för Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2022

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi får härmed avge redogörelse för föreningens femtonde verksamhetsår, det etthundra femtonde året som sektion i Svenska Läkaresällskapet.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Under året har SFOGs styrelse bestått av *Michael Algovik*, ordförande
Christer Borgfeldt, Vice ordförande
Sofie Graner, Utbildningssekreterare
Sophia Brismar-Wendel, Facklig sekreterare
Kerstin Nilsson, ARGUS
Henrik Graner, Skattmästare
Olof Alexandersson, Webbansvarig
Inger Sundström Poromaa, Vetenskaplig sekreterare
Kristin André, OGU-representant
Radha Korsoski, Redaktör Medlemsbladet
Marie Vikström Bolin, Kvalitetssekreterare
Marie Bixo, Fortbildningssekreterare
SFOG har 2247 medlemmar varav 473 pensionärer. Styrelsen har under året haft 10 möten.

Verksamheten

Främjande av ändamålet

Svensk förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och sektion i Svenska Läkaresällskapet, och utgör en sammanslutning av svenska gynekologer-obstetrikere och andra för obstetrik och gynekologi intresserade läkare.

SFOG ska främja utvecklingen inom obstetrik och gynekologi och verka för bästa möjliga hälso- och sjukvård för kvinnor. Detta sker genom att främja medicinsk forskning, utbildning, etik och

kvalitet inom vårt verksamhetsområde, och i samverkan med andra specialiteter och yrkesgrupper. Arbetet bedrivs bl.a. genom SFOGs arbets- och referensgrupper, (ARG) som bevakar utvecklingen inom olika områden av specialiteten. Arbetsgrupperna tar fram skrifter med senaste rön och rekommendationer, och författar kunskapsstöd inom sina områden.

SFOG är remissinstans för frågor som berör specialiteten, och ska som sektionen för obstetrik och gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet och specialitetsförening i obstetrik och gynekologi inom Sveriges Läkarförbund avge utlåtanden och/eller handlägga ärenden som hänskjutits till SFOG från Läkaresällskapet och Läkarförbundet. Föreningen ska också tillvarata medlemmarnas professionella och fackliga intressen.

SFOG bevakar utbildningen inom obstetrik och gynekologi, står för arrangemang och samordning av ST-kurser, och administrerar fortbildningskurser för färdiga specialister. Föreningen arrangerar årligen en SFOG-vecka med symposier, föredrag, posterutställning och sociala aktiviteter på olika platser i landet, samt två verksamhetsmöten för verksamhetschefer och professorer inom gynekologi och obstetrik.

SFOG ingår tillsammans med specialitetsföreningarna i övriga nordiska länder i Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG). NFOG arbetar med gemensam nordisk vidareutbildning och nordiska riktlinjer inom specialiteten, arrangerar nordiska kongresser i obstetrik och gynekologi, samordnar vetenskaplig aktivitet mellan föreningarna och utger den internationella engelskspråkiga facktidsskriften *Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica* (AOGS).

Allmänt om verksamheten

Verksamhetsåret präglades i allt mindre grad av pandemin och styrelsen har under året hållit 10 protokollförda styrelsemöten, vilka samtliga varit fysiska, men med möjlighet till digital uppkoppling vid behov. Vi har även haft ett kortare internt samt ett gemensamt möte med OGU. Det vidriga kriget i Ukraina har inte påverkat vårt arbete direkt, men vi har visat solidaritet med våra ukrainska kollegor.

Även om Covid-pandemin blev ett mindre problem med ökande vaccinationsgrad så var mycket av arbetet påverkat på olika sätt. Vi bidrog med att sprida kunskap om Covid-19 och dess påverkan ffa hos gravida och betydelsen av vaccination. En lite märklig effekt var att vi fick försöka övertyga Arbetsmiljöverket om att regelverket kring smittrisk gjorde att gravida som ville jobba stängdes av från sina arbeten och detta kan ha bidragit till att gravida fick fortsätta jobba efter vecka 20.

Satsningen på digitala kurser och möten har fortsatt även om de flesta kurserna under året hölls fysiskt. Kursledarna, kansliet och utbildningssekreterarna har gjort en stor insats i denna omställning. Pandemin har bidragit till att kunskapen om digital mötesteknik har blivit spridd och detta har lett till att möten kan kallas samman snabbare, vilket leder till fortsatt utveckling. Antalet möten tenderar dock att öka, så det gäller att hitta en bra balans. Det ändrade ansökningsförfarandet till ST-kurserna där ett större ansvar läggs på den enskilda ST-läkaren och dennes handledare samt studierektor har fungerat bra och vi har inte fått några signaler på att ST-läkarna inte lyckas genomföra sina kurser under utbildningstiden. Det är

mycket glädjande att intresset för specialistexamen är fortsatt högt, med omkring 50 deltagare i Malmö.

Efter visst övervägande beslutade vi att hålla SFOG-veckan i Linköping som fysiskt möte med möjlighet till digital uppkoppling. Organisationskommittén med Elizabeth Nedstrand och Marie Blomberg i spetsen la ner ett omfattande arbete och en professionellt genomförd kongress kunde hållas under 4 dagar, inklusive föreningens årsmöte. Vid årsmötet orsakade en motion om vegetarisk mat som norm vid föreningens aktiviteter stor diskussion och ledde till att en särskild arbetsgrupp i styrelsen tillsattes för att genomlysna hur vi kan bli mer miljövänliga. Förutom ett spännande och intressant vetenskapligt program var det också trivsamma kvällsaktiviteter med bl.a. kongressmiddag på Flygvapenmuseet. Det fackliga symposiet fokuserade på vår professionella roll och task sharing/shifting. Till Berndt Kjessler-pristagare utsågs Torbjörn Bäckström för hans stora insatser för forskning inom obstetrik och gynekologi.

Styrelsen har anordnat två verksamhetsmöten, vilka båda var digitala. Det ena var i januari och det andra i anslutning till SFOG-veckan i september.

Samarbetet med NPO kvinnosjukdomar och förlossning har fortsatt att utvecklas och ordföranden har deltagit vid ett flertal möten både digitalt och fysiskt. Vi som professionsorganisation har kommit med flera förslag till områden som kan behöva genomlysas och vi har arbetat för att alla de kunskapsstöd som redan finns ska kunna användas som underlag för en snabbare utveckling. Vi har med glädje noterat att man valt att starta en NAG för att uppdatera rutiner inom MHV och förnya den sk "Blå boken". Det återstår fortfarande att se om tanken med dessa nationella kunskapsstöd leder till en mera jämlik vård över landet.

Vi har också haft en fortsatt regelbunden samverkan med övriga specialitetsföreningar i Läkaresällskapet och det har varit mycket givande. Professionsorganisationerna har en stor betydelse och vi

är bra på att snabbt ta fram underlag och komma med rekommendationer på ett sätt som andra kunskapsstyrningsorganisationer har svårare att göra. SFOG har även haft representation i SKRÅ (svenskt kirurgiskt råd) där det bl.a. har diskuterats hur pandemin påverkat all kirurgisk verksamhet, men i synnerhet hur denna inverkat på möjligheterna till kirurgisk utbildning för ST-läkarna.

Vad gäller internationella kontakter så har ordföranden deltagit i de två styrelsemöten som NFOG haft under året. Årets första möte hölls i Trondheim för att på plats planera inför NFOG-kongressen som ska hållas 2023. Det har även varit några kortare digitala möten och arbetet har förutom planering av kongressen i Trondheim gått ut på att se hur de nordiska länderna kan få ett ökat inflytande i EBCOG. Ordföranden deltog även i ett digitalt EBCOG-möte i maj, men kunde dessvärre inte delta under höstmötet.

För att förhoppningsvis underlätta för medlemmarna att hitta kunskap har ett arbete med förnyelse av hemsidan pågått där våra kunskapsstöd organiseras ämnesvis utifrån AR-grupperna. Under året har en ny ARG startat, nämligen Reuma-ARG, och Evidens-ARG lades ner då det bör finnas kompetens för evidens-baserat arbete i alla AR-grupper. Styrelsen presenterade också ett policydokument där vi tar avstånd från oskuldskontroller och hymenplastik.

Ett digitalt presidiummöte har hållits tillsammans med Svenska Barnmorskeförbundet. Utöver det har vi haft täta förlöpande informella kontakter. Tillsammans med SBF anordnade SFOG också en uppskattad "förlossningsdag" där vi diskuterade gemensamma samarbetsfrågor och hur förlossningsvården ska utvecklas.

Slutligen har styrelsen lämnat förslag på lämpliga medlemmar inom våra led till olika expertgrupper arrangerade av Socialstyrelsen.

SFOG-kansliet

SFOGs kansli bemannas av Diana Mickels, kanslisekreterare och Jessica

Hortelius, ekonom. Det administrerar den omfattande kursverksamheten både praktiskt och ekonomiskt samt bistår medlemmarna och styrelsen med allhanda hjälp. Kansliet finns i Svenska Läkaresällskapets hus. Där finns gästarbetsplatser för SFOGs medlemmar. På SLS finns även möjlighet att utan kostnad låna mindre möteslokaler med plats upp till 15 personer.

Medlemsbladet

Radha Korsoski har varit redaktör för Kvinnoläkaren under 2022. Tidningen har under året utkommit med fem nummer och har en upplaga på drygt 2 100 ex. Kvinnoläkaren kan även läsas via hemsidan.

Presentation av nya avhandlingar ges utrymme, liksom de ST-arbeten som utbildningssekreteraren väljer ut efter ST-examen. Vetenskapliga arbeten ska vara granskade av "referee" eller motsvarande inför publicering. Även arbeten som inte har valts ut av utbildningssekreteraren är välkomna. Obs, utrymmet är begränsat så avgränsa texten, t.ex. abstract + någon tabell eller liknande.

Alla medlemmar kan skicka in bidrag och debattartiklar till Kvinnoläkaren. I varje nummer har bidrag från medlemmar publicerats i vitt skilda ämnen med anknytning till obstetrik och gynekologi.

SFOG uppmanar alla medlemmar att påverka innehållet i Kvinnoläkaren genom att skicka in bidrag!

Remissvar

Styrelsen har under året besvarat 11 remisser.

Arbets- och referensgrupper

Under detta år har vi glädjande nog sett att AR-gruppernas aktivitet börjat öka igen. Projekt som, i varierande utsträckning, har fått stå tillbaka under pandemin har återupptagits och nya har startats. Helt och fullt har dock AR-verksamheten ännu inte kunnat återgå till den nivå som rådde före pandemin, främst på grund av den höga arbetsbelastning som fortfarande råder.

Riks-ARG hölls den 12 oktober 2022, även denna gång som ett digitalt tvåtimmarsmöte. Med något undantag var

samtliga AR-grupper representerade. Ett referat från mötet finns publicerat i Kvinnoläkaren nr 5, tillsammans med AR-gruppernas verksamhetsberättelser.

Under året har en ny AR-grupp bildats, Reuma-ARG som utgör en formalisering av ett redan tidigare existerande samarbete mellan reumatologer och obstetrik med särskilt intresse för reumatologiska sjukdomar under graviditet. Den nystartade AR-gruppen vidgar nu uppdraget till att röra såväl gynekologiska som obstetriska frågeställningar vid reumatisk sjukdom. Reuma-ARG kommer inom kort att finnas på SFOGs hemsida tillsammans med övriga AR-grupper.

En ARG har avslutats. Evidens-ARG har begärt att få avslutas då det inte längre bedöms att det finns ett behov av en särskild arbetsgrupp då medvetandet om ett evidensbaserat arbetssätt är väl känt och god kunskap finns i föreningen. Styrelsen har fattat det formella beslutet att avveckla Evidens-ARG och har avtackat arbetsgruppen.

Efter att ha diskuterats i styrelsen och med AR-grupperna under detta och föregående år har ett nytt styrdokument för ARG-verksamheten samt nya riktlinjer för SFOG:s kunskapsstöd antagits av styrelsen. Dessa finns publicerade på hemsidan. I korthet så kommer SFOG arbeta med två typer av kunskapsstöd, ARG-rapporter samt SFOG Råd. ARG-rapporterna utgör som tidigare mer heltäckande rapporter över ett ämne, medan SFOG Råd rör mer avgränsade frågor. För båda publikationsformerna har tillkommit att de ska innehålla en metodbeskrivning för att underlätta för läsaren. SFOG Riktlinjer tas bort då det uppfattats som alltför krävande för AR-grupperna att arbeta utifrån denna form. Ingen ny ARG-rapport har kommit under året. Däremot har uppdateringar gjorts och flera nya SFOG-råd har tillkommit:

- C-ARG: Positionsdokumentet HPV-vaccination.
- Endokrin-ARG: Råd med anledning av restnotering av MHT-preparat
- Endometrios-ARG har uppdaterat kapitlet om "Barn och unga med endometrios"

- FERT-ARG: Assisterad ebfruktning hos äldre kvinnor
 - Hem-ARG har uppdaterat flera kapitel i ARG-rapporten Hemostasrubbningar inom obstetrik och gynekologi nr 79. Uppdaterade kapitel finns under rubriken Kunskapsstöd på hemsidan. Behandling av kvinnor med hereditär antitrombinbrist
 - MHöl-gruppen: Järnbristanemi under graviditet
 - Perinatal-ARG: Rekommendation angavnavling. Uppdatering av SFOG-Riktlinje Induktion av förlossning
 - Preeklampsi-ARG: Uppdatering SFOG-Riktlinje Hypertonisjukdomar under graviditet.
 - VulvARG: Lichen sclerosis i vulva.
- Flera råd relaterade till covid-19 pandemin har tillkommit/uppdaterats:
- Råd avseende gravida under rådande covid-19 pandemin (uppdatering)
 - Råd om handläggning av gravida och nyfödda barn till kvinnor med verifierad/sannolik covid-19 (uppdatering)
 - Hemostasutredning och behandling av tromboembolism (VTE) samt trombosprofylax vid covid-19 hos obstetriska patienter.
 - Vaccinerade gravida bör tillåtas arbeta.
- Alla råd rörande covid-19 uppdateras vid behov.

AR-grupperna har haft tillgång till en handkassa för det löpande arbetet, och har därutöver haft möjlighet att söka ytterligare medel för bedrivande av verksamheten.

Föreningens hemsida

Hemsidan är SFOGs informationsnav med nyheter som berör medlemmar, information om kommande aktiviteter och ett arkiv över bland annat alla ARG-rapporter och medlemsblad som är tillgängliga on-line för alla. Dessutom läggs kontinuerligt nya råd och nyheter upp på hemsidan. Strukturen för tidigare "Råd och riktlinjer" är omstött till "Kunskapsstöd" med ämnesrubriker för att underlätta navigeringen och ge en bättre överblick.

Arbetet med att överta ARGs löpande uppdateringar har fortgått. Under året har hemsidan haft 116000 besök, 50% av dessa är aktiva besökare. De mest

besökta sidorna är Kurskalendrarna, Diagnoshandboken, Råd och riktlinjer. 53 % av besöken sker via dator, 45 % via mobiltelefon.

Nyhetsbrevet har skickats ut 9 gånger under året, och inga protester har mottagits.

Facebooksidan Kvinnoläkaren har närmare 900 följare. Vi uppmuntrar alla våra medlemmar att följa kontot. Alla kan lägga upp information som är av intresse för specialiteten. Vi har även en slutet grupp på Facebook som heter "Grupp för Kvinnoläkaren". Denna är endast för SFOG medlemmar och man ansöker om medlemskap, fn är det ca 700 medlemmar där. Där är högt i tak och man kan lägga ut information samt starta diskussioner inom våra ämnesområden.

Kvalitetsfrågor

Kvinnoklinikernas årsrapport 2021 sammanställdes och återfinns på SFOGs hemsida. I årsrapporten presenterades målvärden framtagna i samarbete med respektive register där olika kvalitetsmått har fastställts för obstetrik, obstetriskt ultraljud, benign kirurgi, cancervård, cervixcancerprevention och IVF. Målvärden för abortverksamhet är framtagna i samarbete med Familieplanerings-ARG och baseras på journalgranskning. Under verksamhetsdagen i augusti presenterades årsrapporten inklusive de uppnådda resultaten för målvärdena. Årets rapport innehöll betydligt fler frågor än tidigare gällande både läkarnas och barnmorskornas bemanningssituation.

Den gynekologiska och obstetriska verksamheten följs via ett flertal register. SFOGs ordförande Michael Algovik har deltagit i Graviditetsregistrets styrgruppsmöten medan SFOGs kvalitetssekreterare Marie Vikström Bolin deltagit i Graviditetsregistrets övriga arbete samt varit deltagare i GynOps referensgruppsmöten.

Kvalitetsnämnden har genomfört två zoommöten, i mars respektive december, och ett fysiskt möte i samband med SFOG-veckan i Linköping. SFOGs kvalitetssekreterare har varit sammankallande och alla register representerade vid minst ett möte genom Pernilla Dahm Kähler Svenska kvalitetsregistret för

gynekologisk cancer – INCA, Christina Bergh Nationellt kvalitetsregister för assisterad befruktning, Q-IVF, Eva Uustal Bristningsregistret, Michaela Granfors Graviditetsregistret, Joakim Dillner Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention och Maud Ankardal GynOp-registret.

Alla register presenterar sitt arbete i respektive årsrapport där intressant statistik finns att studera. För både Gynop och Graviditetsregistret finns enkla metoder för att snabbt kunna se aktuella data för egen klinik och jämföra med regioner eller riket men trots information och utbildning är användningen av registren i landet mycket varierande.

Utbildningsfrågor

Under 2022 har SFOG utbildningsnämnd utgjorts av följande personer: Sofie Graner (ordförande), Marie Bixo (fortbildningssekreterare), Charlotte Dahlbäck (Skåne), Stavros Iliadis (Uppsala), Irma Mehmedagic (OGU), Wilhelmina Ullemar (OGU) Lina Bergman (Göteborg), Lotta Herling (Stockholm) Karin Hildén (Örebro), Sahruh Turkmen (Umeå), Jenny Immerstrand (SPUR-samordnare), Malin Wemner (SNÄV) och Sofia Pihl (Linköping).

Utbildningsnämnden har under året haft 4 sammanträden, 20 januari, 17 mars, 5 maj, ett internat mellan 14–15 september och 18 november. Under året har nämnden fått i uppdrag att ta fram en alternativ examinationsform för vetenskaplig kompetens vid specialist-tentamen 2023. Denna kommer att genomföras som en pilot vid examen i Linköping i maj 2023. Den alternativa formen inkluderar både en portfolio för redovisning av vetenskaplig progression under ST i kombination med ett vetenskapligt seminarium på examens sista dag. Nämnden har även fattat beslut att digitalisera specialistexamen från 2023, via en webbaserad plattform som tillhandahålls av Inspira. Denna lösning används av flera av landets universitet.

Övriga ämnen som nämnden behandlat under året är fortbildning för specialister, med särskilt fokus möjligheten att erbjuda verksamheter extern granskning

av specialisters möjlighet till fortbildning via SFOG.

Vid specialistexamen i Malmö deltog 54 deltagare. För första gången sedan 2019 kunde alla tre dagarna genomföras på plats. Deltagarna kom från hela landet, och från både större och mindre sjukhus. Tre finalister utsågs till priset för bästa ST arbete, Annica Morén (intrapartalt ultraljud), Sara Knip (riktlinjer för ultraljud i Vietnam) och Sandra Lindström (förlossningssätt och amning fyra veckor postpartum). De fick presentera sina arbeten på SFOG veckans session om bästa avhandlingar och ST arbeten i Linköping. Till vinnare utsågs Annica Moren som fick ta emot priset vid konferensens galamiddag.

SFOG kansli har under 2022 samordnat och administrerat SFOG ST kurser för de medicinska delmålen samt fortbildningskurserna. Minst en kurs per delmål har genomförts under 2022, och vissa kurser, tex den jourförberedande kursen går flera gånger per år. ST kurserna ges inom ramen för SFOG Utveckling AB. Under 2021 genomfördes en förändring av anmälan till ST kurser och det nya systemet utvärderades under 2022. Vid utvärdering konkluderade styrelsen att förändringen förenklat arbetet för SFOG kansli, utan att negativt påverka möjligheten för ST läkare att få tillgång till de antal kurser de behövde per år, eller i vilken ordning de kan gå kurserna.

Utbildningssekreteraren har varit med delvis på mötena i SNÄV. Dessa hålls två gånger per år. Verksamheten i NFOG Educational Committee har helt legat ner sedan 2020 pga pandemin.

Inom SFOGs subspecialiseringsprogram certifierades tre personer i Reproduktionsmedicin och fyra personer i Gynekologisk tumörkirurgi med cancer-vård under år 2022. Examinationerna genomfördes digitalt eller som hybrid-möten av Fert-ARGs ordförande och vice ordförande respektive representant från Tumör-ARG och lokal gyn-onkolog. SFOGs fortbildningssekreterare deltog vid samtliga examinationer.

Under 2022 annonserades 29 fortbildningskurser för specialister och de allra flesta genomfördes, vissa digitalt.

Målvärden för fortbildning infogades i kvinnoklinikernas årsrapport 2022 och resultatet presenterades på verksamhetsmöte 2 september i samband med SFOG-veckan i Linköping. I samband med utbildningsnämndens internat i september planerades ett koncept för utvärdering av fortbildning på enskilda kliniker liknande SPUR och beslut togs i styrelsen om att genomföra, och finansiera, en pilotomgång för 2-3 kliniker under 2023.

Vetenskap

Vetenskapliga nämnden har haft två möten under året, ett fysiskt och ett digitalt. Vid SFOGs årsmötesvecka i Linköping presenterades 2021 års bästa avhandlingar. Nästan 30 avhandlingar hade anmälts och för andra gången delades pris ut för bästa obstetriska respektive bästa gynekologiska avhandling. Bästa gynekologiska avhandling blev Self-sampling by elderly women for the detection of HPV and cervical dysplasia av Ruth Hermansson, och bästa obstetriska avhandling kom från Nina Lindell med titeln Perinatal risk factors for type 1 diabetes in children and adolescents.

Glädjande nog kunde vetenskapliga nämnden också dela ut flera priser under årsmötesveckan. Johanna Wiik fick pris för bästa fria föredrag i gynekologi och Stina Björkman pris för bästa fria föredrag i obstetrik. Caroline Lilliecreutz och Linda Iorizzo fick pris för bästa gynekologiska och obstetriska posters. Bästa vetenskapliga ST-arbete gjorde Annika Morén.

Det är fortsatt möjligt att annonsera sin disputation med zoom-länk på SFOGs hemsida, under fliken forskning.

Vetenskapliga nämnden har under 2022 fortsatt att granska ansökningar för Lena Wäpplings stiftelse, <https://sv.lenawfoundation.com/>. Stiftelsen är inriktad mot ovarialcancerforskning och ger förhållandevis stora anslag. Annika Strandell fick medel från stiftelsen 2022 för sin studie om opportunistisk salpingektomi för prevention av ovarialcancer.

SFOG deltar också i granskning av anslag till NFOG fonden. Antalet ansökningar var fortsatt färre än vanligt under 2022, men det är glädjande att se fler

ansökningar från Sverige än under tidigare år. NFOGs vetenskapliga nämnd har arbetat med att revidera fondens stadgar, och dessa kommer beslutas vid NFOGs årsmöte 2023. Tanken är att fonden i högre grad ska prioritera regelrätta forskningsansökningar där flera Nordiska länder deltar.

SNAKS – Svenskt Nätverk för Nationella Kliniska Studier inom Ob/Gyn

SNAKS har även under 2022 arbetat med att främja samarbete inom landets kvinnekliniker och universitet för att driva klinisk forskning av hög kvalitet. Styrgruppen representeras av företrädare för obstetrik, gynekologi och reproduktionsmedicin, geografiskt från hela landet, universitetskliniker liksom landsortskliniker, samt av både äldre och yngre kollegor som arbetar i vår specialitet. SFOGs vetenskapliga sekreterare ingår i styrgruppen, liksom företrädare från våra stora kvalitetsregister; Gynop och Graviditetsregistret. Ett kontaktnät av kollegor finns ute på klinikerna. De har ansvar för att sprida information om SNAKS-studier på kliniken och därmed bidra till både utveckling av studierna samt rekrytering av patienter. Alla som forskar och driver kliniska studier, uppmuntras att ta kontakt med SNAKS styrgrupp för att kunna dra nytta av kontaktnätet och även få synpunkter på studieupplägg. Samtliga kliniker som bidrar i SNAKS-studier kan räkna med en positiv effekt för sin verksamhet; bara genom att medverka i studier förbättras utfall för patienterna, man får hjälp med att införa nya metoder/handläggning i form av studier och fler i personalgruppen utbildas i t.ex. good clinical practice.

Under året har SNAKS styrelse bestått av Verena Sengpiel (ordförande, Graviditetsregistret), Inger Sundström Porooma (vetenskaplig sekreterare) som under året har ersatts av Ann Josefsson (vetenskaplig sekreterare), Christer Borgfeldt (GynOp), Helena Backman, Katarina Tunon, Marie Blomberg, Maria Gyhagen, Anna-Karin Wikström som under året har ersatts av Evangelia Elenis, Annika Idahl som under året har ersatts av Marie-Therese Vinnars, Povilas

Sladkevicius som under året har ersatts av Emir Henic, Sissel Saltvedt som under året har ersatts av Sophia Brismar-Wendel och Karin Sundfeldt som under året har ersatts av Sophia Ehrström.

Styrgruppen har under 2022 haft fyra digitala möten och ett 2 dagars internat. Under internatet deltog även Patric Amcoff, ordförande för Kliniska Studier Sverige och Dennis Larsson, verksamhetschef för Gothia Forum för diskussion runt erfarenheter, feedback och planering för framtida samarbeten och Hans Wedel för utbildning avseende Data Safety Monitoring Board (DSMB) arbete.

Under SFOG veckan deltog SNAKS under ett symposium där de olika SNAKS-stödda studier fick presentera studieupplägg och eventuella resultat. Dessutom erbjöds ansvariga forskare för SNAKS-stödda studier att hålla i ett lunchbord.

Följande SNAKS stödda studier har tillkommit under 2022:

- 1) Can the use of a next generation par-tograph based on WHO's latest intra-partum care recommendations improve neonatal outcomes? A stepped-wedge cluster randomized trial (PICRINO), PI Marie Blomberg
- 2) ACT - Aortic Compression Trial, PI Sophia Brismar Wendel

Årsberättelse för Mödrahälsovårds överläkargruppen

Nationella MHÖL gruppen är ett nätverk där alla MHÖL:ar i hela landet ingår. Nätverket har en stor betydelse för utbyte av kunskap och utveckling av Mödrahälsovården. Vi har möten 2 ggr per år. På våren har vi ett möte tillsammans med Samordningsbarnmorskorna och MHV/BHV psykologerna som har utvecklingsuppdrag i sin region. Alla regioner har inte psykologer med i det arbetet och det är först de sista 3 åren som de varit med på vårt gemensamma möte. Vissa regioner har också dietister kopplade till sin enhet och som också har ett utvecklingsuppdrag.

2022 Våren
MHÖSAMPY på VårGård 23–25 mars.
Ämnen som berördes:

Graviditetsregister information-struk-

turrapporten. Mycket görs lika men vissa tillstånd eller riskfaktorer screenas för olika och tas om hand olika i landet. Nationella uppdaterade riktlinjer behövs.

Rutinkollen –gransknings verktyg för dokumentationen inom mödrahälsovården-uppdaterad version. Tas bort från SKR. Vi får själva hantera den troligen.

Nationellt styrdokument - en grupp har arbetat med detta och uppvaktat Socialstyrelsen, SKR, NPO, Folkhälso-myndigheten, Regeringens utredning "Det börjar med barnen" och Socialdepartementet. Vi driver frågan att få en "Rikshandbok" liknande den som Barnhälsovården har. Digital plattform. Driver frågan om en NAG i Mödrahälsovård. YlvaLi samba i region Västmanland presenterar nuvarande läge. Ytterligare uppvakning skall genomföras.

Socialstyrelsens Nationella Kunskapsstöd och nytt om MFR-medicinska fosterregistret-Socialstyrelsen presenterar detta. Fokusområden: Förlossnings-rädsla, psykiskohälsa och graviditet, obesitas, substansbruk, vård efter förlossning, förlossningsbristning, föräldraskapsstöd i grupp, amningsstöd. En barnmorska hela vägen- i diskussion är vi tveksamma till detta. Mödrahälsovård kräver mycket kunskap och förlossningen kräver mycket kunskap. Hur hålla sig uppdaterad på två arbetsplatser? Inom mödrahälsovården preventiv medel och cellprover händer mycket hela tiden liksom i förlossningsvården. Hur säkerställer man kompetensen?

Nya Nationella riktlinjer angående IUFD-presenterades av de som ingått i gruppen som tagit fram dem. TVH vanligaste orsaken till IUFD: Viktigt att informera om minskade fosterrörelser och riskfaktorer.

Ätstörningar och graviditet-5% under graviditet- 13% efter graviditet. Triggas av graviditeten. Döljer den, skuld, skam, isolering.

Vaccinationsprogram för gravida-influenta, covid, kikhosta. Framtiden- (RS virus. HPV för icke gravida) Diskussion om barnmorskorna ska få vaccinations rätt såsom distriktsköterskorna har. Då krävs att det ingår utbildning och ingår i barnmorskeutbildningen till slut.

**MHÖL:arna diskuterade enskilt se nedan:
Egna Överläggningar 23-25 mars 2022**

- Trombosprofylax vid Covid och nytt från Hem-arg- Anna Hagman,
 - Covid och graviditet-testning, diagnos-Josefina
 - Hepatit C –Åsa Jansson Nationell elimineringsplan - plan för eliminering av hepatit C (kunskapsstyrningvard.se) Nya kunskapsstöd ute på öppen remiss | Kunskapsstyrning vård | SKR (kunskapsstyrningvard.se)
 - Janusinfo-Elisabeth Storck- Lindholm
 - Inflammatorisk tarmsjukdom Fertilitet, graviditet och amning vid inflammatorisk tarmsjukdom (svenskgastronterologi.se)
 - Skrivelse till Barnmorskeförbundet angående Caseload-Ylva-Li, Yvonne, Ulrika
 - Snif- Information om material-Anna Dalin, Anki Nilsson
 - Glucosbelastning-GDM-logistik- Ulrika Laurelli
 - Skrivelse om barn som far illa-socialtjänst anmälan.
 - Könstymning-SFOG
 - Preeklampsi-tromblyl
 - PCO och metformin
 - Eftervårdsprogram-(VG presenterar)-bristningar-hänvisningskarta
 - Anemi-info
 - Blå boken-Blå Pdf:n.
 - Utrotningsprojektet-Anna Meschacks
 - Kontroll v 41 samt hinnsvepning
 - Rutinkollen-revidera
 - MHV-uppdraget.
 - Socialstyrelsens förstudie- hälsovårdsprogram för barn och unga.
- (Sara Sjölund Andoff projektledare, Maral Jolstedt projektmedarbetare Ylva Malmquist projektmedarbetare) Anna Axelsson, Hanna Nyström
- SBU Utvärderar: Behandling av rek-tusdiastas hos kvinnor .
 - Studien publicerad 2020, undersökningen är gjord på gravida i södra Stockholm och i Örebro 2013-2016. Anti-HCV var positiv hos 0,7 % när man provtog alla gravida som jag förstår det, HCV-RNA hos 0,4 %. Slutsatsen är att man tills vidare föreslår riskfaktorbaserad screening.
 - Barnmorskornas förskrivningsrätt-

utökad- Ann J, Anna H, Åsa J, ToraL, Skrivelse.

Sedan har vi haft ett möte oktober 2022 enbart MHÖL:ar

Då diskuterades en del samma frågor: Kikhosta och andra vaccinationer på BMM
Rutinkollen
Socialförsäkring för gravida-graviditetspenning och sjukskrivning, sjukskrivning profylaktiskt.
Hepatit C -rapport respons från SoS.
SKR:s nationella elimineringsplan.
GCK-info om nya vårdprogram och självprovtagning samt HPV- eliminerings projektet.
Tyreoidea-endokrin ARG, uppdatera riktlinjerna. Gelatin i Levaxin, Euthyrox
Graviditetsregistret –Nya frågor om vaccination? Graviditetsenkäten?
NAG, implementering fosterdiagnostik enligt NPO rek
Xonvea® -vad tänker vi om det?
Framtida ändringar i barnmorskans roll.
Lågriskprogrammet. Digitala verktyg (diskuterats på SFOG) –i praktiken
Rökning
Digital EarlyLabour studie
GDM –var är ni nu?
Uppdatering på prevområdet.
Levosertone. Drovelis.
Minskade fosterrörelser
Healthymoms
Efterkontroll/-vård
Diagnossättning
Val av ny sekreterare
På våra möten är det bra diskussioner och vi delar med oss samt att vi diskuterar svar till olika myndigheter som ber om synpunkter i specifika ämnen. Vi jobbar dock för att få till en Nationell NAG som är permanent och det har vi nu lyckats med.

Joy Ellis valdes som ordförande och dit hör nu 5 st MHÖL:ar samt 5 st Sambor och endast 1 psykolog. Vill ha två psykologer men det måste gå via NPO. Basprogrammet har behov av en översyn.

Sveriges Privatgynekologer

Styrelsen för privatgynekologerna i Sverige avger härmed följande berättelse över föreningens verksamhet under tiden 1 mars 2022 till 6 mars 2023.

Styrelse

Ordförande Teresia Ondrasek Jonsson, Ondrasek Läkarmottagning, Sundsvall
Kassör Katarina Johansson, Linköping Health Care
Webmaster Catharina Hofte, Hoftekliniken, Helsingborg
Sekreterare Karin Boyer, Kvinnohälsan Stadsfjärden, Nyköping

Revisor

Catharina Lyckeberg Heimbürger.
Revisorssuppleant Sophia Ehrström

Övriga valda

Vetenskaplig rådgivare:

Docent Karin Bergmark, Jubileumskliniken, Sahlgrenska Universitetssjukhuset Göteborg

Valberedning: Åsa Hiller, Daniel Murkes samt Karin Bredinger (sammankallande).

Kansli

Föreningen har ingen egen lokal. Information om föreningens verksamhet finns på Sveriges privatgynekologers hemsida, www.privatgynekologerna.se. För medlemmar finns inloggning.

Medlemsantal

Under 2022 har privatgynekologerna haft ca 80 medlemmar. Kontaktuppgifter till alla betalande medlemmar finns på hemsidan och ses vid inloggning för medlemmar. Medlemsavgiften är som tidigare 200 kr/år.

Föreningens inre verksamhet

Sedan 1 mars 2022 har styrelsen haft 7 styrelsemöten, varav ett fysiskt, övriga via Zoom.

Utbildningsresan till Vadstena var mycket uppskattad, såväl det vetenskapliga programmet med Professor Kristina Gemzell Danielsson, PhD och överläkare Dimitrios Chantzichristos och Docent Karin Bergmark som huvudföreläsare som det sociala programmet med bl a goda middagar och nätverkande. Årsmöte hölls som hybridmöte 220916.

Styrelsemötena har avhandlat utbildningsresan hösten 2022 samt kommande utbildningsresa september 2023.

Förfrågan angående utformning av Öppenvårdskursen har besvarats.

Representanter till vårdprogramsgруппerna cervixcancerprevention och gruppen för cervix- och vaginalcancer har utsetts.

Utåtriktad verksamhet och information
Pga pandemin har fysiska möten inte rekommenderats under 2021 och delar av 2022. Allmänt medlemsmöte kunde dock hållas i samband med utbildningsresan.

Ekonomi

Ekonomi är stabil, intäkterna kommer från medlemsavgiften. Styrelsen har vid årsmötet 2022 getts fria händer för lämpligt arvode. Det är brukligt att styrelsen tar ut ett arvode i form av reducerat pris på utbildningsresa.

OGU Obstetrik och gynekologer under utbildning

OGUs verksamhetsberättelse kommer att publiceras i sin helhet i Kvinnoläkaren #3. Tidigare år har denna publicerats i #1 men då OGU:s verksamhetsår sträcker sig mellan våra årsmöten under OGU-dagarna har vi valt att sammanställa verksamhetsberättelsen under våren för att bättre reflektera de projekt vi drivit i samma styrelse.

OGUs styrelse har under 2022 haft 4 fysiska möten (inklusive två dagars styrelse-, och strategimöte), ett gemensamt möte med SFOGs styrelse, och 1 möte i digital form. Vid fysiska möten har det även funnits möjlighet för styrelsemed-

lemmar att delta digitalt. OGU:s ekonomi är integrerad i SFOGs budget. OGU:s utgifter 2022 har varit lägre än budgeterat.

Under 2022 genomfördes OGU-enkäten (ett arbete som utförs vartannat år) och denna har sammanställts och finns att läsa i Kvinnoläkaren #1. Resultaten har presenterats vid ett flertal tillfällen för att lyfta diskussionen om förbättringsmöjligheter av ST-utbildningen. Tillsammans med ST-skrå (de kirurgiska specialiteternas gemensamma ST-forum) genomfördes 2021 en enkätundersökning av vilken påverkan privatisering av opererande verksamhet har på ST-utbildningar. En debattartikel publicerades i Dagens Medicin 130422 och i Kvinnoläkaren #2 finns en sammanställning och diskussion kring resultaten som inkom från vår egen specialitet.

Visby var värdstad för årets OGU-dagar med temat Ungdomsgynekologi. Det blev ett välbesökt arrangemang med uppskattade föreläsningar och socialt umgänge. Vid OGU-symposiet När doktorn blir anmäld gav Lotta Milde Luthander värdefull information om rutiner och råd kring vad som sker i denna utmanande situation.

Under SFOG-veckan i Linköping stod OGU värd för tre symposier, Det vanliga i vulva, PUL samt Läkare för miljön – hur påverkar klimatfrågan oss i sjukvården och hur påverkar vi klimatet? På tisdagskvällen stod OGU värd för det sociala programmet med en båttur från Göta kanal in i centrala Linköping och sedan efterföljande middag med quiz-underhållning.

Vad gäller internationellt samarbete har OGU representerats i Nordic Federation of Societies of Obstetrics and Gynecology (NFOG) och European Network of Trainees in Obstetrics and Gynecology (ENTOG). Genom NFOGs styrelse har vi varit delaktiga i planeringen inför NFOG-kongressen i Trondheim som 2023 ersätter SFOG-veckan med bland annat ett par seminarier inför kongressen som anordnas av NFOG. Årets ENTOG-utbyte var i Norge och reseberättelserna från våra två deltagare finns att läsa i Kvinnoläkaren #4 2022.

OGU har även representerats i SFOGs styrelse, utbildningsnämnden, GynOp-registrets referensgrupp, SPUR, och vid årets två verksamhetsmöten.

Företaget har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Inga väsentliga händelser har skett under året.

Flerårsöversikt (tkr)	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	3 076	3 432	2 538	2 981
Resultat efter finansiella poster	298	2 813	1 060	341
Soliditet (%)	90	89	89	80

Förändringar i eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
	6 319 157	2 566 106	8 885 263
Disposition enligt beslut av årets årsstämma:	2 566 106	-2 566 106	0
Beslutade bidrag		-15 000	-15 000
Årets resultat	198 617	198 617	
Belopp vid årets utgång	8 870 263	198 617	9 068 880

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

från föregående år överfört eget kapital	8 870 263
årets vinst	198 617
	9 068 880
disponeras så att i ny räkning överföres	9 068 880
	9 068 880

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not 1	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Medlemsavgifter		2 240 400	2 233 800
Nettoomsättning		3 075 768	3 457 443
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m		5 316 168	5 691 243
Rörelsekostnader			
ARG-verksamhet		-300 148	0
Medlemstidning		-305 809	-297 883
Övriga externa kostnader		-3 243 426	-2 787 463
Personalkostnader		-1 233 931	-1 229 728
Summa rörelsekostnader		-5 083 314	-4 315 074
Rörelseresultat		232 854	1 376 169
Finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag		0	1 200 000
Realisationsvinster och realisationsförluster		0	183 716
Utdelningar		65 429	43 911
Räntekostnader och liknande resultatposter		-115	0
Summa finansiella poster		65 314	1 427 627
Resultat efter finansiella poster		298 168	2 803 796

Bokslutsdispositioner		
Förändring av periodiseringsfonder	60 000	-108 000
Summa bokslutsdispositioner	60 000	-108 000
Resultat före skatt	358 168	2 695 796

Skatter		
Skatt på årets resultat	-159 551	-129 690
Årets resultat	198 617	2 566 106

Balansräkning	Not 1	2022-12-31	2021-12-31
----------------------	--------------	-------------------	-------------------

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Inventarier, verktyg och installationer 3	0	0
Summa materiella anläggningstillgångar	0	0

Finansiella anläggningstillgångar		
Andelar i koncernföretag 4	50 000	50 000
Summa finansiella anläggningstillgångar	50 000	50 000
Summa anläggningstillgångar	50 000	50 000

Omsättningstillgångar		
Varulager m. m.		
Färdiga varor och handelsvaror	42 348	69 195
Summa varulager	42 348	69 195

Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	56 782	91 999
Övriga fordringar	19 259	87 230
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	427 670	996 109
Summa kortfristiga fordringar	503 711	1 175 338

Kortfristiga placeringar		
Övriga kortfristiga placeringar	5 333 880	5 333 880
Summa kortfristiga placeringar	5 333 880	5 333 880

Kassa och bank		
Kassa och bank	5 138 440	4 414 465
Summa kassa och bank	5 138 440	4 414 465
Summa omsättningstillgångar	11 018 379	10 992 878

SUMMA TILLGÅNGAR	11 068 379	11 042 878
-------------------------	-------------------	-------------------

Balansräkning	Not 1	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Fri överkursfond	8 885 262	6 349 157	
Beslutade bidrag	-15 000	-30 000	
Årets resultat	198 617	2 566 106	
Summa fritt eget kapital	9 068 879	8 885 263	
Summa eget kapital	9 068 879	8 885 263	

Obeskattade reserver			
Periodiseringsfonder	1 170 000	1 230 000	
Summa obeskattade reserver	1 170 000	1 230 000	

Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	232 386	262 232	
Övriga skulder	166 048	192 507	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	431 066	472 876	
Summa kortfristiga skulder	829 500	927 615	

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	11 068 379	11 042 878	
---------------------------------------	-------------------	-------------------	--

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Kortfristiga placeringar värderas enligt lägsta värdes princip. Upplupen ränta på placeringarna redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.

Långfristiga värdepappersinnehav värderas kollektivt då syftet med placeringarna är att uppnå riskspridning.

Värdepapper, som är anläggsningstillgångar, är upptagen till anskaffningsvärde minskat med eventuellt erforderliga nedskrivningar, avseende bestående värdenedgångar.

Not 2 Medelantalet anställda	2022	2021
Medelantalet anställda	2	2

Not 3 Inventarier, verktyg och installationer	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	24 250	24 250
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	24 250	24 250
Ingående avskrivningar	-24 250	-24 250
Årets avskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-24 250	-24 250
Utgående redovisat värde	0	0

Not 4 Andelar i koncernföretag	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	50 000	50 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	50 000	50 000
Utgående redovisat värde	50 000	50 000

Stockholm

Christer Borgfeldt *Marion Ek*
Ordförande Vice ordförande

Sophia Brismar *Henrik Graner*
Facklig sekreterare Skattnästare

Ann Josefsson *Sofie Graner*
Vetenskaplig sekreterare Utbildningssekreterare

Radha Korsoski *Marie Vikström Bolin*
Redaktör för Kvinnoläkaren Kvalitetssekreterare

Kristin André *Olof Alexandersson*
Ledamot, OGU-representant Webbansvarig

Kerstin Nilsson *Marie Bixo*
Argus Fortbildningssekreterare

Vår revisionsberättelse har lämnats
Crowe Osborne AB

Christer Eriksson Rickard Claesson
Auktoriserad revisor Revisor

Årsredovisning för SFOG Utveckling AB

SFOG Utveckling AB Org.nr 559076-6431

Styrelsen och verkställande direktören för SFOG Utveckling AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Bolaget bedriver verksamhet inom kompetensutbildning, kurs- och konferensverksamhet, framställande av referensmaterial främst inom obstetrik och gynekologi och därmed förenlig verksamhet. Bolaget är ett helägt dotterbolag till Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi, organisationsnummer 845000-2905 med säte i Stockholm.

Flerårsöversikt (Tkr)	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	10 447	7 904	8 448	9 260
Resultat efter finansiella poster	1 289	481	2 388	1 280
Soliditet (%)	59	46	47	43

Förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Bolagsbildning	50 000	1 223 772	283 772	1 557 544
Disposition enligt beslut av årsstämman:				
Balanseras i ny räkning		283 772	-283 772	0
Årets resultat		783 286	783 286	

Belopp vid årets utgång

50 000 1 507 544 783 286 2 340 830

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	1 507 545
årets vinst	783 286
	2 290 831

disponeras så att
i ny räkning överföres

2 290 831
2 290 831

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not 1	2022-01-01 2021-01-01	-2022-12-31 -2021-12-31
-----------------	-------	--------------------------	----------------------------

Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.

Nettoomsättning	10 446 601	7 903 592
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.	1 0 446 601	7 903 592

Rörelsekostnader

Handelsvaror	-7 401 458	-5 694 279
Övriga externa kostnader	- 1 173 882	-1 088 820
Personalkostnader 2	-585 051	-639 209
Summa rörelsekostnader	- 9 160 391	-7 422 308
Rörelseresultat	1 286 210	481 284

Finansiella poster

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	3 978	0
Räntekostnader och liknande resultatposter	-1 417	-75
Summa finansiella poster	2 561	-75
Resultat efter finansiella poster	1 288 771	481 209

Bokslutsdispositioner

Förändring av periodiseringsfonder	-300 000	-122 000
Summa bokslutsdispositioner	-300 000	-122 000
Resultat före skatt	988 771	359 209

Skatter

Skatt på årets resultat	-205 485	-75 437
Årets resultat	783 286	283 772

Balansräkning

Not 1

TILLGÅNGAR

Omsättningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	61 250	36 250
Övriga fordringar	709 349	572 105
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8 580	45 000
Summa kortfristiga fordringar	779 179	653 355

Kassa och bank

Kassa och bank	5 553 301	5 311 137
Summa kassa och bank	5 553 301	5 311 137
Summa omsättningstillgångar	6 332 480	5 964 492
SUMMA TILLGÅNGAR	6 332 480	5 964 492

Balansräkning

Not 1

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital	2022-12-31	2021-12-31
Bundet eget kapital		
Aktiekapital	50 000	50 000
Summa bundet eget kapital	50 000	50 000

Fritt eget kapital

Balanserat resultat	1 507 545	1 223 772
Årets resultat	783 286	283 772
Summa fritt eget kapital	2 290 831	1 507 544
Summa eget kapital	2 340 831	1 557 544

Obeskattade reserver

Periodiseringsfonder	1 807 000	1 507 000
Summa obeskattade reserver	1 807 000	1 507 000

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	611 482	1 668 090
Skatteskulder	0	26 449
Övriga skulder	22 901	19 262
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 550 266	1 186 147
Summa kortfristiga skulder	2 184 649	2 899 948

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

6 332 480 **5 964 492**

Noter**Not 1 Redovisningsprinciper****Allmänna upplysningar**

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Nyckeltalsdefinitioner**Nettoomsättning**

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före boksluts-dispositioner och skatter.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomsättning.

Not 2 Medelantalet anställda 2022 2021

Bolaget har inga fasta anställda utan lön betalas endast till vissa kursledare.

Stockholm

Henrik Graner

Verkställande direktör

Christer Borgfeldt

Ordförande

Sofie Graner

Ledamot

Min revisionsberättelse har lämnats

Christer Eriksson

Auktoriserad revisor

Fastställelseintyg

Undertecknad verkställande direktör i SFOG Utveckling AB intygar att resultaträkningen och balansräkningen i årsredovisningen har fastställts på årsstämma 2023.

Årsstämman beslutade

att godkännastyrelsens förslag till resultatdisposition.

Jag intygar också att innehållet i årsredovisningen och revisionsberättelsen stämmer överens med originalen.

Stockholm

Henrik Graner

Ekonomisk kommentar från skattmästare

Ekonomiskt är verksamheten uppdelad i föreningen SFOG och det helägda aktiebolaget SFOG Utveckling AB.

SFOG Förening

Årets rörelseresultat (alltså summan av inkomster och utgifter från verksamheten) blev ett överskott på 233 tkr. Detta var betydligt bättre resultat än förväntat. Det var budgeterat ett underskott på 1063 tkr. Skillnaden i utfall beror på generellt lägre utgifter i kombination med högre intäkter, det finns inte någon budgetpost som enskilt sticker ut som kan förklara differensen. Glädjande var att utgifterna för ARG-verksamhet ökade jämfört med senaste åren som en avspeglning av ökad ARG-aktivitet i postcovidtider.

Det budgeterade underskottet var tänkt att delvis täckas av aktieutdelning från SFOG Utveckling AB. Utdelningen uteblev dock, se kommentar nedan.

Resultatet efter avkastning på kapital samt skatt blev ett överskott på 199 tkr.

Föreningen har en stabil ekonomi med god likviditet (pengar i kassan) och god soliditet (sparat kapital). Föreningen hade vid årsskiftet ett sparad kapital i form av aktiefonder och aktier till ett värde av drygt 7 Mkr.

SFOG Utveckling AB

Verksamheten i företaget är helt inriktat på ST-kurser. Företaget har inte någon egen lokal eller anställd personal. Företaget köpte under året kanslifunktion av föreningen till ett värde av 1028 tkr och betalar lokala kursgivare för att arrangera själva kurserna. Omsättningen för 2022 var ca 10,4 Mkr och resultatet efter skatt blev ett överskott på 783 tkr. Detta motsvarar en vinstmarginal ca 7% vilket ligger i linje med tidigare år (undantaget Covidåren).

Föregående år (2021) redovisades ett blygsamt resultat i företaget vilket föranledde ett beslut om att avstå från aktieutdelning under år 2022. Till beslutet bidrog en skattekonsult teknisk begränsningsregel som hade gjort eventuell utdelning skattepliktig. Aktieutdelningen är annars generellt skattefri för föreningen eftersom ägaren är en ideell förening.

Styrelsen ämnar föreslå en utdelning på 700 tkr för 2022 baserat på föregående års resultat, utdelningen blir sannolikt skattepliktig. Efter utdelning kvarstår i företaget en ekonomisk buffert på drygt 2 Mkr som följd av tidigare ansamlade överskott.

Budget 2023

Även för 2023 budgeteras för att rörelseresultatet i föreningen blir ett underskott. Underskottet planeras att täckas av spara-

de medel i föreningen samt ev utdelning från företaget. Eftersom föreningen har ett väl tilltaget sparad kapital ser inte styrelsen detta som ett problem men eventuellt kan det innebära påverkan på budgetarbetet framöver.

För företagets del förutspås en lägre vinstmarginal till följd av nya beräkningsregler av kurspriser i syfte att hålla ner kursavgifterna.

Framåtblick

Styrelsen räknar med att det även framledes kommer bli små eller inga möjligheter för Stiftelsen för Utbildning och Utveckling inom Obstetrik och Gynekologi att finansiera ARG-verksamheten. Förhoppningen är förstås att ARG-verksamheten ska kunna återgå till tidigare nivåer inkluderande fysiska möten. Styrelsen ser goda möjligheter att finansiera detta inom SFOGs budget. Styrelsen välkomnar en aktiv diskussion angående hur det samlade kapitalet i föreningen på bästa sätt kan användas för att gagna medlemmarna.

Medlemsavgiften

Styrelsen ser i nuläget ingen anledning att förändra medlemsavgiften. Avgiften föreslås fortsätta vara 1200 kr för ordinarie medlemskap och 600 kr för pensionär.

Bakgrund till framtagande av en hållbarhetspolicy

Inför SFOGs årsmöte 2022 i Linköping inkom en motion till SFOGs styrelse som yrkade på att vegetarisk kost skulle vara norm på alla planerade evenemang såsom möten och kurser. Detta ledde till en livlig diskussion på årsmötet och det beslutades att SFOGs styrelse fick i uppdrag att ta fram en bredare hållbarhetspolicy inför årsmötet 2023. En mindre arbetsgrupp tillsattes för att bereda ett förslag på en policy som nedan presenteras för SFOGs medlemmar. Vid årsmötet 2023 kommer en omröstning ske för att besluta om vi kan godta denna policy för SFOGs arbete framåt.

Intern Hållbarhetspolicy SFOG

World Medical Association uppmanar alla nationella läkarorganisationer och deras medlemmar att arbeta för ett minskat klimatavtryck inom hälso- och sjukvården. Medlemsorganisationer uppmanas att påskynda omställningen till ett hållbart samhälle och agera förebilder i klimatfrågan för att minska sina egna utsläpp av växthusgaser (1). Svenska Läkaresällskapet antog 2020 en policy för klimat, hälsa och hållbar sjukvård där en tydlig problemformulering finns att läsa samt en handlingsplan för att ta ansvar för och förbättra klimatavtrycket (2). Under 2022 lanserade Svenska Läkaresällskapet även en hållbarhetsguide (3) för läkare som utgår ifrån tre övergripande principer som identifierats som avgörande för att klara omställningen till framtidens hållbara hälsosystem:

- Sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande insatser för att minska befolkningens vårdbehov
- Undvika överflödiga utredningar och behandlingar

- Minska miljö-, och klimatavtryck från vårdprocesser, läkemedel, material och transporter

För att kunna ge bästa möjliga behandling med samtidig hänsyn till både ekonomi samt miljö-, och klimatpåverkan har Sveriges Läkarförbund tagit fram riktlinjer för förskrivning och tips på vad enskilda förskrivare kan göra (4). Under 2020 utkom även rapporten "Klimat och Hälsa - en kunskapssammanställning" (5) som är framtagen av avdelningen för samhällsmedicin och folkhälsa vid Sahlgrenska Akademin. Här beskrivs orsaker till klimatförändringar och hur folkhälsan kommer att påverkas om inte kraftfulla åtgärder sätts in, samt hur vi inom sjukvården kan minska klimatpåverkan.

SFOG ställer sig bakom ovan nämnda dokument där ett gediget kunskapsstöd finns för hur sjukvården bör ställa om för att arbeta hållbart. Vi ser att det även finns ett behov utav en intern miljöpolicy för att minska klimatpåverkan i föreningens arbete och att driva arbetet mot ett mer hållbart samhälle. Denna policy har därför upprättats av SFOGs styrelse i nedanstående punkter:

• Verka för hållbar kost

I början av 2019 publicerades EAT-Lancet-rapporten (6) med syftet att presentera en hälsosam och hållbar kosthållning. För att agera förebild inom hållbarhetsarbete bör den mat som serveras i samband med kurser, möten och andra sammankomster som anordnas i SFOGs regi, i så stor utsträckning som möjligt vara i linje med rapportens rekommendationer. I praktiken innebär detta att huvudalternativet som regel bör vara baserat på vegetariska råvaror.

• Investeringar

Delar av SFOGs finansiella tillgångar behöver finnas tillgängligt som likvida medel på bankkonto. Resterande kapital investeras i olika typer av långsiktiga finansiella instrument. Vid val av investeringsform ska hållbarhetsaspekten beaktas. Detta innebär i praktiken att vid val av tex fonder eller aktier bör en analys göras avseende fondförvaltarens resp bakomliggande företags hållbarhetspolicy. En översyn av investeringarna ur detta perspektiv bör ske med regelbundenhet, förslagsvis minst en gång under varje mandatperiod för SFOGs skattmätare dvs minst en gång vartannat år.

• Sprida kunskap om klimat och hälsa

För att öka kunskap kring hållbarhet inom vår profession och bidra till arbetet kring hållbara förändringar kommer miljöarbete integreras som en del i SFOGs hemsida för att kunna sprida information. Vid sammankomster och anordnande av föreläsningar (exempelvis SFOG-veckan) arbetar SFOG för att miljö-, och hållbarhetsaspekter belyses återkommande.

• Resepolicy

Det sker årligen mängder av resor i anslutning till aktiviteter antingen direkt eller indirekt i SFOG regi. Eftersom majoriteten av dessa resor sker inrikes är tåg ofta ett realistisk alternativ. I praktiken innebär detta att tåg bör vara huvudalternativet vid inrikes resor. Vid beslut om rese-sätt kan en substantiell tidsvinst utgöra skäl för att välja annat transportmedel.

• Mötespolicy

SFOG anordnar årligen mängder av möten i arbetsgrupper, kommittéer och andra sammankomster. Så ofta som det är praktiskt möjligt bör deltagande i möte även erbjudas digitalt, särskilt för möten kortare än en arbetsdag.

• Upphandling av varor och tjänster

SFOG upphandlar årligen tjänster i samband med kurser och andra möten. Vid upphandlande av en extern tjänst ska företagets miljöpåverkan tas i beaktande vid val av leverantör.

Referenser:

- WMA declaration of Delhi on health and climate change (2009/2017)
<https://www.wma.net/policies-post/wma-declaration-of-delhi-on-health-and-climate-change/>
 - https://www.sls.se/globalassets/sls/dokument/sls_klimatpolicy_antagen_2020_02_21.pdf
 - https://www.sls.se/globalassets/sls/dokument/sls_hallbarhetsguide_2022_webb_final.pdf
 - <https://slf.se/app/uploads/2020/05/lakemedel-och-miljo-2020.pdf>
 - <https://www.sls.se/globalassets/sls/dokument/klimat-och-halsa-2020-5.pdf>
 - <https://eatforum.org/eat-lancet-commission/eat-lancet-commission-summary-report/>
-

Små steg mot en mer hållbar vård;

när vi nu alltmer börjar ta till oss att forskningen avråder från debriefing efter överväldigande händelser, hur ska vi då göra för att stödja varandra i stället?

När vi nu har tagit till oss forskningen om risker med debriefing efter överväldigande händelser (1-10) hur ska vi stödja varandra i stället? Att tvingas in i en 'one size fits all' krishantering, att ofrivilligt bli lämnad ensam med känslor, tankar och den akuta stress som kan uppstå, eller att ingå i en grupp-samling där man behöver lyssna till andras berättelser efter en händelse, är alla tre något som kan ytterligare förstärka stressen på ett ohälsosamt sätt. Så vad ska vi då göra i stället för att stödja varandra?

Det har saknats en arbetsmodell som ersätter debriefing. För att skapa ett alternativt krisstödsprogram till debriefing, med syfte att öka personalens psykiska hälsa, patientsäkerheten, organisatoriska tilliten, samt minska personalflykten inom förlossningsvården, har SFOG POS-ARG, i en tvärvetenskaplig och multiprofessionell process, arbetat fram ett krisstödsprogram baserat på aktuell evidens och beprövad erfarenhet. Arbetet utgår från Socialstyrelsens rekommendationer (11) "Ett bra krisstöd vid allvarliga händelser förutsätter en helhetssyn på människan. Det innebär att arbetet måste bygga på kunskaper från olika kompletterande kunskapsområden och ta hänsyn till biologiska, psykologiska, sociala, socialpsykologiska, samt existentiella och andliga faktorer.". SFOGs krisstödsprogram går under namnet "Reparativt personcentrerat krisstöd" (12). Krisstödsprogrammet har under flera år utvecklats iterativt i nära samarbete mellan kliniker, experter, forskare och chefer inom förlossnings- och gynekologiska vården. Programmet integrerar kunskap från psyko-traumatologi, neurovetenskap,

komplexitetsteori, socialpsykologi, styrkebaserade samtal, patientsäkerhetsforskning, förändrings- och organisationsteori mm. Inför sommaren vill vi nu lämna ut några praktiska tankar om akut kollekt krisstöd här.

I det akut skede främjas kort och långsiktig patientsäkerhet genom interventioner som stödjer psykologisk trygghet (v.g. se figur 1 flerskiktad modell). Verktyg har skapats för detta ändamål och förhoppningen är att genom att öka kunskapen om dessa processer och strukturer kan vi fördjupa dialog och hälsosam förändring av vår kultur på olika nivåer.

För att främja den psykologiska tryggheten, och stödja en person som utsatt för en överväldigande händelse att hantera sin akuta stressreaktion, ska vi i första hand arbeta med stabiliserande stöd enligt Hobfolls fem (13-17). Att främja lugn, säkerhet och trygghet, tillit till samhällets förmåga, sociala relationer och stöd samt hopp är alla individuellt anpassade insatser. (v.g. se figur 2 stabiliserande stöd). Mer detaljerad beskrivning av vad detta kan betyda under olika situationer, samt verktyg för hur man kan hantera första arbetsmöte efter en överväldigande händelse ingår i SFOGs krisstödsprogram.

För de kollegor som vill dela med sig av sin upplevelse, till en eller flera kollegor, kan vi öka tryggheten om vi håller oss till Traumainformerade och styrkebaserade frågor (v.g. se figur 3). Det är inte längre adekvat utifrån aktuell kunskap att fråga "Vad ska vi göra för att undvika att detta någonsin ska hända igen?" direkt efter en händelse. Det ska alltså undvikas. Istället ska vi försöka vara med-

vetna om vår olika kognitiva bias, och aktivt försöka hantera tex negativ-bias, utfalls-bias och efterklokhets-bias. I stället ska vi stödja kollegans långa och kort-siktiga läkning efter överväldigande händelse, samt främja patientsäkerheten genom att hålla oss till så kallande "styrkebaserade öppna frågor". Ett exempel på en sådan fråga är: "Kan du fokusera ett ögonblick på något som fungerade väl i situationen?" För de individer som har svårt att hitta något stärkande, just då, kan vi prova frågan: "Vad skulle du säga till en vän som beskrev det samma?". I enstaka situationer kan man försiktigt fråga: "Trots allt som har hänt, varför blev det inte värre?". Från listan i Fig 3 med olika frågor kan man som erfaren kliniker och chef, prova sig fram vad som funkar bäst i den unika situationen. Printa gärna ut frågorna så har ni dem tillgängliga när det behövs. Det viktigaste är att lyssna och spegla mer än man frågar, att bekräfta individen och deras upplevelse. Frågorna hjälper oss också att undvika prematura slutsatser och förenklade självanklagelser. Vi lever i en mångbottnad komplex verklighet och därför kan uttrycket "samtidigt som" vara värdefullt att använda när man sammanfattar. Modern krishantering handlar inte om att hitta omedelbara svar och förenklade beskrivningar. Det handlar om psykologisk trygg arbetsmiljö, stabiliserande stöd med empati och att hållas om av arbetsgruppen.

Anamaria Whitmer Jacobsson och
Fredrik Bååthe

Kollegialt krisstöd struktur

Obs:

Debriefing är den metod som historiskt nästan uteslutande använts för krisstöd efter överväldigande händelse. Samtidigt vet vi sedan Cochrane rapporten 2002 att psykologisk debriefing som krishantering anses öka risken för traumatisering och är dessutom överksam (1). Många tongivande institutioner avråder numera från debriefing, tex WHO, NICE, Socialstyrelsen (2-8) med mera.

Att lämna över viktig information om medicinsk handläggning kring patienter och kollegornas behov, till en utvald stödjande individ som ska ta över ansvaret är nödvändigt. Och med rätt organisatoriskt stöd i en psykologisk trygg arbetsmiljö kan överlämningen även stödja vår egen hälsa i stället för tvärtom.

Att delta i debriefing efter simuleringsövningar där man inte har drabbats av emotionell överbelastning anses inte skadligt.

Referenser, se nästa sida.

Struktur för kollegialt krisstöd (översatt och adapterad av Anamaria Whitmer Jacobsson från Susan Scott RN, MSN from the University of Missouri Health System)

Hobfolls fem; vägledande principer för stabiliserande stöd i akutfas (anpassat för kollegialt krisstöd)

I. att främja lugn

- I. tex: mat, värme, ibland försiktig fysisk kontakt, vila, smärtlindring men ingen benzodiazepiner eller sömn medel)

II. att främja säkerhet och trygghet

- I. lyssna in Individuella förslag tex kalla in förstärkning och undvik nya traumatiserande uppdrag, vid patientkontakt ska en annan läkare vara med, undvik det som individen upplever som kravfyllda sociala situationer (tex morgon-möte- använd arbetsstöd första klinikmöte)

III. att främja tillit till den egna och samhällets förmåga

- I. tex fråga efter den drabbade kollegans egna behov och önskemål, om de väljer att vara kvar i tjänsten ska det vara med kollegialt stöd, men rådgör som vanligt angående patienter, skapa inte syndabocker, använd traumainformerade styrkebaserad frågor och reparativ kommunikation

IV. att främja sociala relationer och socialt stöd

- I. tex: visa närvaro, genomtänkt första klinikmöte, socialt stöd på arbetstid (stanna kvar, vila, buddy system), fråga hur de kommer hem, skicka med anhörig-broschyr hem

V. att främja hopp

- I. tex påminna om komplexitets teori- "butterfly effekt", undvik; dystert laddade förenklingar, efterklokhet, utfalls-bias, berätta gärna om en oväntat positivt utveckling som du själv har varit med om

Based on Steven Hobfoll's work; adapted to Swedish Healthcare situations by Anamaria Whitmer Jacobsson and Fredrik Råsthu

Trauma-informerade styrkebaserade frågor

- Känns det okey att berätta för mig vad som hände?
- Kan du fokusera ett ögonblick på något som fungerade väl i situationen?
- När blev du medveten om att du använde dig av dina färdigheter och förmågor? Vem hjälpte dig? Vad gjorde de?
- Försök att tänka på ett tillfälle då du visade empati, när du stod pall, använde gott omdöme eller agerade effektivt?
- Vad tror du skulle vara hjälpsamt just nu? Vad har varit till hjälp för dig tidigare i andra svåra situationer?
- Vad brukar du göra för att känna dig trygg och säker? Var är din trygga plats? Vem kan du ringa? Är det någon du vill jag ska ringa?
- Hur kan jag som din kollega stödja dig bäst just nu? När ska vi prata igen?
- För de som trots allt har svårt att hitta något stärkande i stunden kan man prova: Trots allt som hänt varför blev det inte värre än det blev? Vad skulle du säga till en god vän som beskrev detsamma?

Referenser

1. Rose SC, Bisson J, Churchill R, Wessely S. Psychological debriefing for preventing post traumatic stress disorder (PTSD). Cochrane Database of Systematic Reviews 2002, Issue 2. Art. No.: CD000560. DOI: 10.1002/14651858. CD000560 https://www.cochrane.org/CD000560/DEPRESSN_psychological-debriefingfor-preventing-post-traumatic-stress-disorder-ptsd
2. WHO sida där man avråder från debrief, 2012
3. van Emmerik et al. (Single session debriefing after psychological trauma: a meta-analysis; Lancet. 2002 Sep 7; 360: 766-71)
4. National Institute of Mental Health (Mental Health and Mass Violence: Evidence-based Early Psychological Interventions for Victims/survivors of Mass Violence. A Workshop to Reach Consensus on Best Practices). NIH Publication No. 02-5138. Washington: US Government Printing Office, 2002).
5. NICE, NICE National Clinical Guideline Number 12
6. Common Mental Health Disorders. National Institute for Health and Clinical Excellence, 2011
7. Review of VA/DOD Clinical Practice Guideline on management of acute stress and interventions to prevent posttraumatic stress disorder, July 2012, The Journal of Rehabilitation Research and Development 49(5):637-48 DOI:10.1682/JRRD.2011.10.0194
9. Wahlberg, Å. 2018. Second Victims in Swedish Obstetrics. Digital Comprehensive Summaries of Uppsala Dissertations from the Faculty of Medicine 1446. 94 pp. Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis. ISBN 978- 91-513-0284-3.
10. Schröder et al (2021). Adverse events as transitional markers - Using liminality to understand experiences of second victims. Social Science and Medicine, 268, 113598.
11. Socialstyrelsen, 2018 <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepointdokument/artikelkatalog/ovrigt/2018-10-9.pdf> (Krisstöd vid allvarlig händelse)
12. Svensk Föreningen Obstetrik och Gynekologi (SFOG), Anamaria Whitmer-Jacobsson presentation om Reparativt Personcentrerat krisstöd länk till powerpoint bilder, länk till presentation <https://www.youtube.com/watch?v=MnvrDxiK6dY>
13. Five Essential Elements of Immediate and Mid-Term Mass Trauma Intervention: Empirical Evidence, Hobfoll et al, Psychiatry-interpersonal and Biological Processes, 2007 s.283-315
14. Krisstöd vid olyckor, katastrofer och svåra händelser: Att stärka människors motståndskraft– Sara Hedrenius, Sara Johansson, Natur och Kultur 2013
16. Scott, S. D., et al. (2010). "Caring for our own: deploying a systemwide second victim rapid response team." Jt Comm J Qual Patient Saf 36(5): 233-240.
17. Schröder K, Bovil T, Jørgensen JS, Abrahamsen C. Evaluation of 'the Buddy Study', a peer support program for second victims in healthcare: a survey in two Danish hospital departments. BMC Health Serv Res. 2022 Apr 27;22(1):566.

NFOG 2023

Hemsida: NFOG2023.no

Deadlines
Early bird registration 01 Apr 23
Regular registration 09 May 23

**Women's health.
A gate to wealth.**

27.-30. August 2023
Trondheim, Norway

OGUs ordförande informerar

Kära kollegor!

Årets OGU-dagar har precis gått av stapeln i Stockholm, och vilken lyckad konferens det blev! Programmet var fyllt av spännande och inspirerande föreläsningar och referatet finns att läsa i detta nummer av KL. Ett stort tack till den lokala organisationskommittén för det arbete ni lagt ner. Temat Power of Women var hämtat från Nobels fredspristagare Denis Mukweges bok med samma titel och föreläsningarna gav nya perspektiv på vårt arbete och de kvinnor vi träffar. Emellanåt är det väldigt nyttigt att få reflektera över mer än bara de direkt kliniska inlärningsmomenten. Att få möjlighet att lyssna på föreläsningar av bland annat brottmålsadvokat Elisabeth Massi Fritz, professor Kristina Gemzell Danielsson och kvinnorrättsaktivisten Rebecca Gomperts, som alla bidragit till stora förändringar i kvinnors rättigheter, var otroligt inspirerande. Det gav mig många tankar kring vilka möjligheter som finns att arbeta med kvinnorrätsfrågor och hur enstaka personer kan bidra till otroligt stora förändringar. Torsdagens festkväll innebar också möjligheter att få prata med både gamla och nya bekantskaper vilket alltid är lika uppskattat. Årets deltagande i OGU-dagarna var det största hittills vilket vi är otroligt glada för. Det ligger en hel del arbete bakom att arrangera en konferens i denna storlek och med ett så ambitiöst program, och därför är vi glada för att så många har fått chans att ta del av det fantastiska programmet. Det är dock fortsatt en stor

spridning mellan kliniker när det gäller vilken möjlighet ST-läkare har att delta, och vi hoppas att fler och fler bereds möjlighet att åka. En två-dagars konferens där det finns chans att nätverka, dela erfarenheter och reflektera över den egna arbetssituationen tror jag ger mycket, både på det personliga planet, men också genom nya lärdomar och inspiration att ta med sig tillbaka till sin hemmaklinik. Min förhoppning är att de kliniker där man inte haft för vana att låta ST-läkare delta, eller i begränsad utsträckning, ska kunna göra detta möjligt framöver!

I samband med årsmötet tackade vi av Eva Carlsson Humla, Rasha Polcer, Louise Brynte och Irma Mehmedagic – stort tack för era insatser i styrelsen, ni kommer vara saknade! Det var inte utan en liten tår i ögat som jag lämnade över en gåva i samband med årsmötet, vilket jag tycker säger en hel del om vilka vänskaper och kontakter man har möjlighet att knyta genom engagemang i styrelsen! Vi välkomnade samtidigt nya ledamöter; Michelle Kanne, Matilda Angberg Persson, Maria Ordell Sundelin och Kajsa Handal – jag ser mycket fram emot vårt gemensamma arbete framöver.

När ni har denna tidning i handen har specialisttentamen skrivits i sitt nya format. Det är första gången vi håller skrivningen digitalt och även första gången vi utvärderar det nya alternativet för vetenskaplig examination. Jag håller tummarna för att allt ska flyta på under examinationen och ser fram emot att delta i dis-

kussionerna kring hur vi kan förbättra ytterligare framöver. Jag hoppas att dessa förändringar på sikt ska kunna leda till en mer rättvis examination med mer jämlika förutsättningar oavsett vilket sjukhus man arbetar på.

Förutom OGU-dagarna har jag också nyligen deltagit i SFOGs strategimöte. Detta tillfälle ger styrelsen möjlighet att träffas och gå igenom frågor som kräver lite mer utrymme för diskussion och även diskutera framtida fokusområden och planer. Det har varit väldigt givande att tidigt i karriären fått möjlighet att få insyn och vara delaktig i SFOGs arbete. I samband med våra möten upplever jag att det finns ett stort fokus på att förbättra och driva vår ST-utbildning framåt. Genom OGUs kontakter med andra ST-läkarföreningar förstår jag också att det inte alltid är fallet inom andra specialiteter och det gör att jag känner mig tacksam för att vi har en specialitetsförening som lägger stort fokus vid utbildning.

Nu fortsätter vårt arbete framåt med pågående projekt och vi ser fram emot att så småningom få delta i NFOG-kongressen. Jag önskar er alla en fortsatt trevlig vår och så småningom en inte alltför joutung sommar!

Kristin André

Verksamhetsberättelse OGU

Organisation och stadgar

Obstetrik och Gynekologer under Utbildning (OGU) är en intressegrupp inom Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG). Medlemskapet i OGU förutsätter medlemskap i SFOG. OGU vänder sig till ST-läkare och nyblivna specialister inom två år från specialistexamen. SFOGs stadgar gäller i alla tillämpliga delar även OGU:s verksamhet, men OGU:s egna stadgar fastställdes 2012 och reviderades senast 2017. Medlemskap betalas direkt till SFOG då OGU:s ekonomi är integrerad med SFOGs ekonomi.

Styrelsen 2022

Styrelsen har sedan 27.04.22 bestått utav: *Kristin André*, ordförande och ledamot i SFOGs styrelse.

Nathalie Vilhelmsson, vice ordförande. Representant i ST-SKRÅ.

Eva Carlsson, sekreterare. Representant i Gynop. Delaktig i arbetet inför OGU-enkäten 2022.

Moa Silwemark Junemar, kassör. Ansvarig för OGU:s bidrag till Kvinnoläkaren.

Iris Hellsing, web-ansvarig och ansvarig för sociala medier. Delaktig i arbetet inför OGU-enkäten 2022.

Irma Mehmedagic, representant i utbildningsnämnden och Gynop. Delaktig i arbetet med specialisttentamen.

Vilhelmina Ullemar, representant i utbildningsnämnden. Delaktig i arbetet med specialisttentamen.

Barry Macdonald, ansvarig för internationella frågor Europa/ENTOG.

Rasha Elahmad, ansvarig för internationella frågor Norden/NFYOG. Representant i ST-SKRÅ. Delaktig i arbetet inför OGU-enkäten 2022.

Louise Brynte, övrig ledamot. Delaktig i arbetet inför OGU-enkäten 2022. Kontaktperson för SPUR.

Styrelsemöten

Under 2022 har styrelsen haft tre fysiska möten och resterande möten har varit i

digital form. Vid fysiska möten har även digitalt medverkande erbjudits för att se till att alla deltagare kunnat medverka.

- 22.03.2022 Styrelsemöte i samband med SFOGs vintermöte, digitalt
- 27.04.2022 Styrelsemöte i samband med OGU-dagarna, Visby
- 07.06.2022 Styrelsemöte, digitalt
- 10-11.10.2022 Styrelse-, och strategimöte, Köpenhamn
- 24-25.11.2022 Gemensamt möte med SFOGs styrelse samt styrelsemöte OGU, Stockholm

Ekonomi

OGU:s ekonomi ligger under SFOGs bestämmande. Budgeten styrs efter planerade aktiviteter, storleken på styrelsen samt var de olika styrelseledamöterna är verksamma geografiskt. De största kostnadsposterna är resor till och boende i samband med styrelsemöten. Den geografiska spridningen på styrelseledamöter är stor – från Örnsköldsvik i norr till Ystad i söder. I år har kostnaderna varit något lägre än vanligt på grund av mindre resekostnader sekundärt till fler digitala möten. Kostnaderna i övrigt är som förväntat och följer de finansiella riktlinjer som upprättats.

Allmänt

OGU:s verksamhetsår skiftas, enligt stadgarna, vid OGU-dagarna och inte vid kalenderårets skifte. Däremot har verksamhetsberättelsen alltid skrivits i början av kalenderåret. Från och med detta år kommer verksamhetsberättelsen, som denna, att skrivas och publiceras efter OGU-dagarna för att få med hela verksamhetsårets aktiviteter.

OGU finns representerat i ST-SKRÅ, vilket är den gemensamma ST-läkarföreningen för opererande specialiteter inklusive kirurgi, urologi, ortopedi, ÖNH samt anestesi. Här har man fortsatt diskuterat privatiseringens effekter på våra olika ST-utbildningar. Vi har även diskuterat hur frågan om bristande

kirurgisk träning kan tas vidare. Vidare diskussioner kommer att föras inom detta forum för att kunna lära av varandra och dra nytta av förslag och förändringar som sker inom andra specialiteter.

OGU har fått igenom att alla ST-läkare ska ha tillgång till en app för att kunna loggboksföra bland annat utförda kirurgiska moment. Det ska kunna underlätta att ha alla dokument samlade som rör sin ST-utbildning och även bidra till en bättre översikt och utvärderingsmöjligheter. I appen ska man även kunna hitta målbeskrivningar, kirurgiska checklistor och bedömningsmallar. Appen är under utveckling och mer information kommer.

Vi strävar efter att kontinuerligt informera våra medlemmar kring vårt arbete, både via Kvinnoläkaren och sociala medier. Vi informerar även i möjligaste mån på den jourförberedande kursen med en presentation av OGU och vårt arbete samt på alla kurser som våra styrelseledamöter deltar i. Vår vision fortsätter att vara en ST-utbildning i världsklass!

Representation i SFOGs styrelse

OGU har en representant i SFOGs styrelse som träffas tio gånger per år. Efter valberedningens förslag väljs representanten in vid SFOGs årsmöte för en mandatperiod på två år. Kristin André har varit OGU:s representant under 2022. Hon har även representerat OGU på årets verksamhetsmöten vilka samlar alla verksamhetschefer inom vår specialitet två gånger årligen, för att lyfta frågor som rör ST-utbildningen.

Utbildningsfrågor och Utbildningsnämnden

Arbetet i Utbildningsnämnden har som tidigare år inneburit planering och medverkan vid Specialistexamen, som under 2023 hållits i Linköping.

Detta var första gången det nya formatet för den vetenskapliga examinationen, som införts som alternativ till ST-

arbetet, har testats. OGU-representanterna har varit delaktiga i utformningen av såväl den vetenskapliga portfolien samt av den nya vetenskapliga examinationsformen. Konceptet kommer att utvärderas och vidareutvecklas inom Utbildningsnämnden inför kommande år, för att på sikt tillgodose specialistförningens samt professionens önskemål om en högkvalitativ men också allmänt tillgänglig vetenskaplig utbildning och examination. Det är fortsatt möjligt att delta i specialistexamen under tidigare former, det vill säga genom att presentera sitt ST-arbete.

OGU har också varit delaktiga i Utbildningsnämndens arbete med att digitalisera den skriftliga delen av specialistexamen. Vi ser positivt på en utveckling som leder till modernisering av examination inom vår specialistutbildning, där målet på sikt förutom digitalisering också omfattar en ökad övergång till evidensbaserade frågeformat som bättre fångar upp deltagarnas kunskaper.

OGU-dagarna

OGU:s ST-dagar 2022 hölls i Visby. Tack vare en organisationskomité bestående av lokala ST-läkare och samarbete med sponsorer anordnades en tvådagars konferens med tema ungdomsgynekologi. Förutom OGU:s årsmöte och symposium innehöll programmet intressanta föreläsningar kring bland annat preventivmedel för unga, barns mognadsutveckling och porrens negativa påverkan på den reproduktiva och sexuella hälsan.

OGU-dagarna 2023 har precis avslutats i Stockholm. Temat var "Power of women". Under två dagar har vi fått lyssna och inspireras av föreläsare kring tunga och viktiga ämnen som sexuellt våld, könsstympning, aborträtten i ett nationellt och internationellt perspektiv. Utöver detta har vi även hunnit med sociala aktiviteter och härliga möten bland hela landets ST-läkare.

SFOG-veckan

SFOG-veckan 2022 blev även i år i hybridform från Linköping. OGU anordnade tre symposium med tema Det vanliga i vulva, PUL och Läkare och miljö. Vi fick bland annat lära oss definitionerna av pregnancy of unknown location samt hur man egentligen ska tackla recidiverande bakteriell vaginos. För ett fullständigt referat av SFOG-veckan, var god se Kvinnoläkaren #4. Som social aktivitet anordnades en härlig båttur på Roxen utanför Linköping för att sedan avsluta med en vegetarisk middag på Östgöta kök.

Internationellt

ENTOG-utbytet, vetenskaplig konferens och årsmötet hölls i Oslo, där 2 svenska representanter deltog. Vid ENTOG årsmötet bestämdes att utbytet och kongressen 2024 ska hållas i Schweiz, efter utbytet i Birmingham september 2023. EBCOG-kongressen hölls i Krakow 2023, och i samband med detta har ENTOG ordnat en "mini exchange" där en svensk representant har fått delta. Annons till EBCOG-fellowship kommer

att finnas till hösten. Utöver arbete med olika utbyte, har ENTOG haft representanter som deltagit i olika europeiska konferenser, och genomfört enkätundersökningar av trainees i alla medlemsländer.

I den nordiska ST-läkarföreningens sammanslutning har styrelsen haft två fysiska sammankomster. Maj 2022 i Köpenhamn, Danmark och oktober 2023 i Stockholm, Sverige. Samtliga medlemsländer var representerade på plats. Under det första mötet påbörjade styrelsen planeringen av det seminarium som NFYOG styrelsen kommer att ansvara för under NFOG veckans pre congress day den, 27 September Trondheim, 2023. Temat för seminariet kommer att bli Obstetric anal sphincter repair, och kommer bestå av både en teoretisk och praktisk del. Inför NFOG kongressen anordnade NFYOG ett digitalt webinar som blev ett lyckat koncept där ca 60 deltagare som lyssnade till Birgitta Esséns föreläsning om Female genital mutilation. Styrelsen kommer att fortsätta arbeta för framtida webinarier med föreläsare representerade från olika länder och sjukhus, håll utkik på våra sociala medier!

Sammanfattat av
Nathalie Vilhelmsson
Vice ordförande OGU

OGUs rapport från specialistexamen i Linköping den 3-5 maj 2023

Så var det dags igen för ST-tentan, denna gång i ett vårsoligt men bitvis kyligt Linköping. Som bekant är det SFOGs Utbildningsnämnd som ansvarar för specialistexamen. För OGU:s räkning var det i år styrelsemedlem och utbildnings- och forskningsansvarig Vilhelmina Ullemar som var med på plats.

Knappt 50 taggade kollegor från hela landet anlände onsdag morgon den 3/5 till Linköpings universitet. Som brukligt på senare år var examinationen uppdelad i tre moment förlagd till tre olika dagar: skriftlig tenta på onsdag, praktisk OSCE på torsdag och till sist vetenskaplig del på fredag.

I år hade Utbildningsnämnden gjort ett gediget arbete med att uppdatera och förbättra flera delar av specialistexamen. Först ut var den skriftliga delen av examinationen. Tentan var i år för första gången i digitalt format i verktyget Inspira, vilket deltagarna hanterade exemplariskt. För den som är intresserad av hur frågorna såg ut är de publicerade på SFOGs hemsida, under fliken gällande specialistexamen.

Nästa dag var det dags för OSCE inne på Universitetssjukhuset i Linköping (US), och även den var uppdaterad. Tidigare år så har alla som genomgått examinationen inte passerat exakt samma stationer, och olika personer har därför inte blivit testade på precis samma områden. I år ville Utbildningsnämnden skapa mer rättvisa förutsättningar, och samtli-

ga ST-läkare och nyblivna specialister som deltog i OSCE passerade därför genom samma typstationer i två parallella spår. Utbildningsnämndens representanter var med som observatörer för att se till att stationerna var likvärdiga i båda spåren. Det är alltid lika roligt att se hur kompetenta och pålästa deltagarna är! Landets alla bäckenbottnar, blödningar och barnbord är i goda händer.

Till sist blev det fredag och dags för vetenskaplig examination. Även här hade Utbildningsnämnden tänkt nytt i år, och det var möjligt att anmäla sig till en alternativ examinationsform istället för att presentera och opponera på ett ST-arbete. Än så länge var det en liten andel av deltagarna som valt det nya spåret, men Utbildningsnämnden ser ljus på möjligheterna att säkerställa en god vetenskaplig progression under ST i framtiden oavsett ST-arbetets vara eller icke vara.

Efter avklarad rättning och återkoppling var det dags för deltagarna att lämna US och återvända till sina hemkliniker. OGU hoppas att få träffa flera av dem igen i Trondheim när det är dags för våra nyblivna specialister att firas med diplom vid SFOGs årsmöte i augusti! Bra jobbat allihopa!

*Vilhelmina Ullemar, ST-läkare
Karolinska Universitetssjukhuset samt
medlem i OGU-styrelsen och
Utbildningsnämnden*

OGU journal club

I början av 2022 startade OGU en digital journal club. Fyra gånger per år kommer vi få höra forskande ST-läkare till erfarna professorer kortfattat presentera en i förväg utvald artikel på ZOOM. Tillsammans med alla deltagare kommer vi därefter att diskutera artikeln utifrån en granskningsmall. Länken och mallen finns att hitta på SFOGs hemsida, under OGU och vidare under Forskning och vetenskapligt arbete under ST.

Vår förhoppning är att alla deltagare ska känna sig inspirerade samt få möjlighet att öva på att granska och tolka forskningsartiklar i en varm och tillåtande stämning där det inte finns några dåliga frågor eller kommentarer. Vi hoppas också att detta ska kunna fungera som en mötesplats för ST-läkare (och andra intresserade), på alla landets gyn/obs-kliniker oavsett storlek och egen forskningserfarenhet, och forskare, där tycke kan uppstå och nya forskningsprojekt inledas! Är du doktorand och i behov av ett intyg över att du har deltagit, så ordnar vi det.

Nu är vårterminens OGU journal club avslutad och vi återkommer till hösten, håll utkik i våra sociala medier och i Kvinnoläkaren!

Vi ses!

/OGU:s styrelse

Sök pengar från NFOG-fonden!

Målet med NFOG-fonden är att stödja professionell utveckling, forskning samt kliniska och vetenskapliga samarbeten inom obstetrik och gynekologi mellan de nordiska länderna.

Vem kan söka?

Medlemmar i SFOG, antingen specialister eller ST-läkare med två års erfarenhet vid tidpunkt för ansökan.

Vad kan man söka pengar till?

- Kliniska eller vetenskapliga utbyten utanför det egna landet
 - Volontär-, eller projektarbeten i eller avseende utvecklingsländer
 - Deltagande på kurser utanför det egna landet
 - Kliniska eller forskningsrelaterade samarbeten med medlemmar i de andra NFOG-föreningarna
 - Täcka kostnader för att arrangera föreläsningar från de övriga nordiska länderna i samband med möten i SFOGs regi.
- Exempelvis brukar ST-läkare som deltar i ENTOG-utbyten få bidrag från NFOG-fonden för resa och omkostnader i samband med utbytet. Fler exempel och rapporter finns att läsa på NFOG:s hemsida.

När ska man söka?

Sista ansökningsdatum är 1 oktober

Läs mer på www.nfog.org/fund/

POWER OF WOMEN

OGU | STOCKHOLM
DAGARNA | 19-21 APRIL 2023

Referat OGU-dagarna

Äntligen var det dags för en av årets höjdpunkter, OGU-dagarna! Detta år var ST-läkarna på Stockholmsjukhusen gemensamt värdar och temat var Power of Women. Förväntansfulla anlände många redan på onsdagskvällen för att delta i det mingel organisationskommittén hade anordnat. Det blev en avslappnad och trevlig tillställning, en perfekt uppladdning inför det späckade programmet. Att många var taggade rådde det ingen tvivel om - årets upplaga var den största någonsin med 138 st deltagare!

Dag 1

Årets första föreläsare var Mathilda Hofling, lyssnarnas sommarvärd i Sommar i P1 2021. Hon delade med sig av sin personliga erfarenhet av att bli utsatt för övergrepp och grooming, och hur hon till slut lyckades hitta en väg ut. Det var en mycket stark föreläsning som berörde hela publiken, och samtidigt väldigt viktigt att ha en förståelse för vilka händelser som kan drabba våra patienter. För er som inte tidigare lyssnat på Mathildas sommarprat kan vi starkt rekommendera det!

På samma tema föreläste sedan Anna Möller, överläkare på akutmottagningen för våldtagna på Södersjukhuset, Stockholm. Hon gick igenom den kliniska undersökningen efter sexuella övergrepp och gav oss tips och trix att tänka på. Vi fick även höra om vilka rutiner som finns på SÖS där bland annat

behandlingsmeddelande till patienten och mallar för diktering av rättsmedicinska undersökningar kan vara förbättringar att ta med sig till mindre kliniker.

Efter en fikapaus med möjlighet att gå runt bland våra sponsorer fick vi lyssna på Elisabeth Massi Fritz, brottmålsadvokat och målsägandebiträde. Elisabeth företräder klienter som utsatts för allvarliga våldsbrott och har en spetskompetens inom hedersvåld, våld i nära relationer och sexualbrott. Hon inledde med att berätta om hur hon påbörjade sin karriär inom affärsjuridik, men att hon bytt bana efter att blivit övertalad att företräda en kvinna som blivit utsatt för hedersvåld. 1996 startade hon en egen advokatfirma för våldsutsatta och har häfter företrätt bland andra Pela Atroshi och Fadime Sahindal, båda offer för hedersmord. Elisabeth uppmanade oss till att föra noggranna journaler, gärna med beskrivning av patientens allmäntillstånd. Våra anteckningar bör dock vara lagom långa och inte innehålla varken för mycket eller för lite detaljer. Elisabeth berättar också att man som vårdpersonal vid behov kan ringa och konsultera hennes byrå angående specifika patientfall.

Häfter föreläste Johanna Belachew, verksamhetschef vid Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK). NCK har regeringsuppdrag för att höja kunskapen nationellt om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. Detta görs

genom utbildning, forskning, metodutveckling och kunskapssammanställning. På NCK:s hemsida finns en mängd olika utbildningsmaterial och annan information som vara till hjälp, som vi rekommenderar att ni går in och tar del av. Johanna inledde föreläsningen med att berätta att 28% av kvinnor i Sverige har någon gång utsatts för fysiskt eller sexuellt våld i nära relation. Det är ett frekvent förekommande problem som många gånger missas av vårdpersonal. Johanna betonade vikten av att ställa frågan om våldsutsatthet, och att överväga våldsproblematik vid andra besvär såsom kroniska smärtor och ångest eller depression. Hon poängterade även att vi måste veta hur vi lokalt handlägger de kvinnor som uppger att de drabbats så att omhändertagandet blir så bra som möjligt.

Efter lunch var temat kvinnlig könsstympning. Josefina Liesaho, mödrahjälskövårdsöverläkare i Södermanland som tidigare jobbat på Amelmottagningen på Södersjukhuset, gav en crash course i ämnet. Hon poängterade att kvinnlig könsstympning inte är en religiös utan en kulturell tradition. I Sverige uppskattas ca 38 000 kvinnor/flickor vara könsstympade och vi måste våga fråga våra patienter om detta! Josefina uppmanade oss att använda begreppet "kvinnskönsstympning" i journalen, även om vi i patientmötet kan använda andra termer. Slutligen diskuterades juridiska aspekter. Trots 180 anmälda fall sedan 2015 har

det bara blivit tre fällande domar. I lagens mening är även intymkirurgi att betrakta som kvinnlig könsstympning då det är ett ingrepp som leder till bestående förändringar i de yttre könsorganen vilket är olagligt oavsett om samtycke har lämnats eller inte!

Härefter föreläste Birgitta Essén, professor i internationell kvinno- och mödrhälsovård vid Uppsala universitet, med stort engagemang och karisma. Hon berättade om sitt mångåriga internationella arbete och tvärvetenskapliga samarbete med antropologer i vad hon kallar antropologisk medicin. Hon berättade att kultur är dynamiskt, och att traditioner ofta kan upphöra efter migration, som exempelvis ändrad inställning till kvinnlig könsstympning bland somalier i Sverige. Hon menade att en obstetrikers största utmaning här i Sverige är kvinnor födda i låginkomstländer. Birgitta säger tydligt nej till "kulturdoulor" då de inte visat sig påverka förlossningsutfall och menar på att dessa patienter istället bör få andra insatser för mer jämlik vård.

Första dagen avslutades med ytterligare en gripande föreläsning där Sara Mohammad, grundare av GAPF (Glöm Aldrig Pela och Fadime), pratade om hederskultur. Hon berättade om sin egen bakgrund, att hon flytt från hedersvåld och förtryck och hur detta lett till den kamp hon idag driver för andras skull.

Sara Mohammad

Hon berättade om hederskultur, att mannen anses vara full av heder, och kvinnan full av skam samt att kvinnan bär ansvar för mannens sexuella lustar vilket sätter henne i en omöjlig position om hon exempelvis blir utsatt för sexuellt våld. Hon påminde om att värna patientsekretess i tolksamtal över telefon, i synnerhet när det kan gälla hedersrelaterat våld. Det är då viktigt att aldrig nämna patientens namn och att fråga patienten om hon känner tolken efter att hen presenterat sig.

Efter en lång dag med inspirerande och tankeväckande föreläsningar fångades några av vårens första värmande solstrålar i centrala Stockholm innan det var

dags för middag. På anrika Nalen välkomnades vi av Rriotsamba, ett maffigt feministiskt sambaband som spelade slagverk, innan det bjöds på middag. Mellan rätterna begav vi oss ut "På Spåret" och fick veta att destinationen för nästa års OGU-dagar är Varberg. Efter middagen slog vi klackarna i taket och dansade febrilt till DJns beats en kort bit in på småtimmarna.

Dag 2

OGUs årsmöte blev dagens första punkt. Här gick vi igenom verksamhetsåret som gått och redovisade vår verksamhetsplan med strategier för vårt arbete framåt. I styrelsen valdes fyra nya medlemmar in;

Michelle Kanne, Matilda Angberg Persson, Maria Ordell Sundelin och Kajsa Handal – varmt välkomna till styrelsen! Under lovord och applåder tackades avgående styrelsemedlemmarna Eva Carlsson Humla, Irma Mehmedagic, Rasha Polcer och Louise Brynte av – ett stort tack för ert engagemang i styrelsen!

OGUs symposium handlade om den kirurgiska träningen under ST där Ida Bergman, forskare och specialistläkare på Södersjukhuset föreläste. Ida berättade om hur hennes ST-arbete tände en gnista för registerforskning och hon påminde om att GynOp är en guldgruva för just detta då det är toppklassat vad gäller medicinska register. Via den interaktiva rapporten som lanserades förra året är det också möjligt att följa sin egen operationsstatistik. Ida stred hårt för att "ST-läkarrutan" skulle bli obligatorisk, vilket vi tackar henne för! Detta möjliggör skildring av hur mycket ST-läkare opererar på olika orter och vi fick se vilka orter som ligger bäst respektive sämst till. Detta är något för den drivna att titta vidare på på hemorten!

Härefter följde ett mer globalt tema. Maria Bard, regionchef för Läkarmissionen i Öst- och Centralafrika, berättade om arbetet mot sexuellt våld på Panzisyjukhuset i Kongo där hon arbetat tillsammans med Dr. Denis Mukwege som fick Nobels fredspris 2018. Hon berättade om den holistiska vårdmodell som bedrivs, en personcentrerad vård där patienterna får medicinsk, psykosocial, socioekonomisk och juridisk hjälp. Maria pratade även om sexuellt våld som vapen i konflikt, där det används som en medveten strategi för att uppnå ett tydligt mål i jämförelse med sexuellt våld i konflikt där det mer används som tortyr, enbart för makt och kontroll. Sexuellt våld förekommer i alla konflikter, även om det nu klassas som krigsbrott.

Innan lunch fick vi en matnyttig, medicinsk genomgång av handläggning av postpartumblödning under suboptimala förhållanden. Annette Aronsson, överläkare på Karolinska Solna berättade om sitt arbete med katastrofblödningar i

låginkomstländer. Huvudbudskapet var tydligt - STOPPA blödningen. Så länge blodtrycket är >90 mmHg systoliskt kan patienten blöda 500-700 ml/min! Hon visade hur en kondom med sutur knuten runt slangen till ett infusionsaggregat kan fyllas med NaCl och fungera som ett alternativ till Bakri-ballong men huvudfokus var aortakompression för att vinna tid. Knuten hand som trycker i navelhöjd tills pulsationer upphör nedom handen och i a.femoralis. Föreläsningen avslutades med att de som önskade fick öva på en docka där pulsationerna upphörde vid korrekt utförd aortakompression.

Efter minglande lunch med kollegor och sponsorer var det dags för dagens sista föreläsningar. Professor, prefekt och överläkare Kristina Gemzell Danielsson gjorde succéartad entré med sin T-shirt med slagorden "make abortions safe again". Kristina berättade om abort ur ett internationellt och policyperspektiv, att alla har rätt till reproduktiv hälsa. I WHO's Abort Care Guideline från 2022 lyfts för första gången human rights-perspektivet och SMA (Self Management Abortions) rekommenderas ≤ graviditetsvecka 12, vilket har bevisats säkert om det finns adekvat tillgång till läkemedel och vård vid behov (post abortion care). Vidare fick vi höra att legalisering inte är allt - ofta finns ett stort stigma som hindrar patienterna från att söka vård. Slutligen diskuterades kommande studier om Mifepristone som antikonception, också för att säkra tillgången på läkemedlet. Detta bygger vidare på Kristinas forskning från tidigt 90-tal. Tillbaka till framtiden!

OGU-dagarnas sista föreläsare var Kristinas holländska vapendragare Rebecca Gomperts som är forskare, gynekolog och kvinnorättsaktivist. Rebecca berättade om sitt decennier långa arbete med att tillgängliggöra abortvård för kvinnor i länder där denna varit olaglig/begränsad. Hon hittade kryphål i lagstiftningen och nyttjade lagarna gällande internationellt vatten för att tillgängliggöra abortvård när hon startade "Women on Waves" vilket senare ledde till upp-

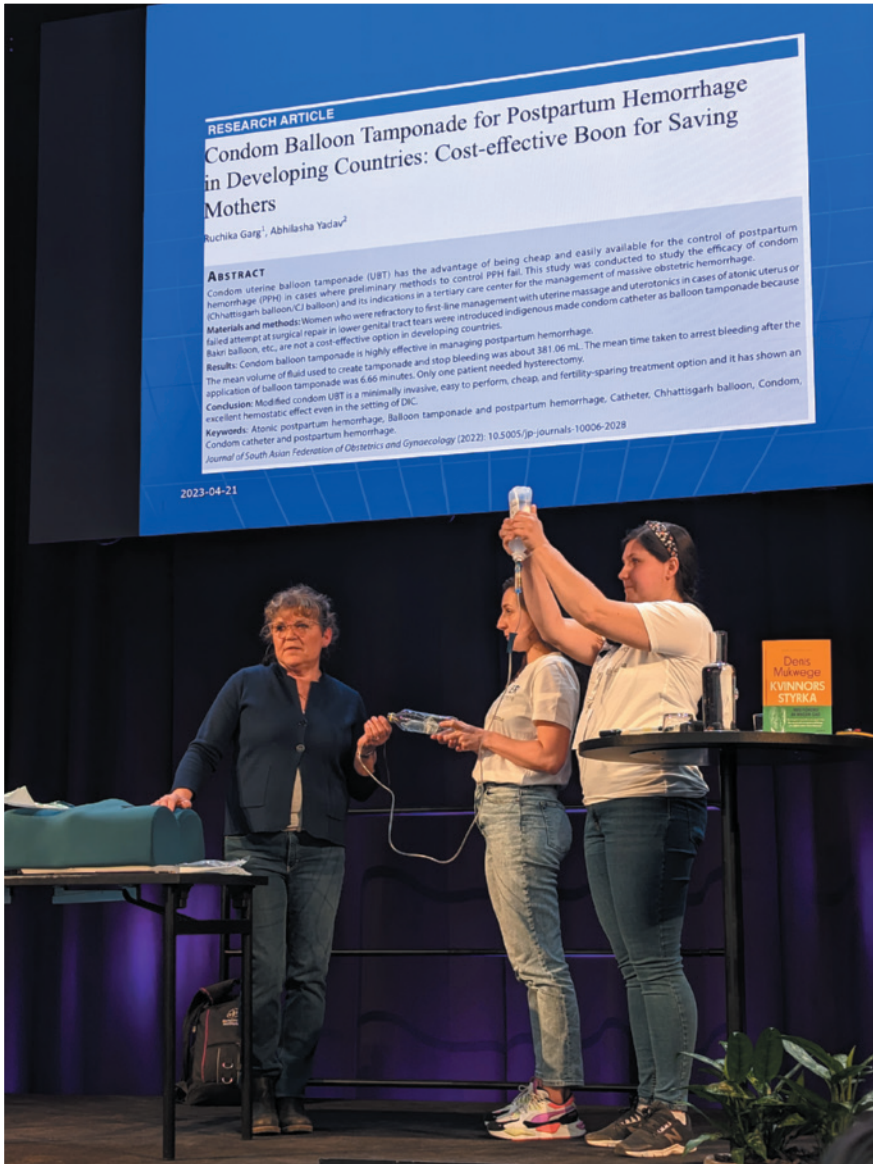

Kristina Gemzell Danielsson

följaren "Women on Web". 2018 grundade hon även Aid Access som ger tillgång till abortvård via internet/post i USA. Detta har givetvis blivit allt mer aktuellt med det senaste årets begränsningar av aborträtt. Denna inskränkning menar Rebecca är ett direkt hot mot demokratin och hon tror att vi i Europa och Sverige kan vänta oss attacker från lobbyorganisationer framöver i försök att begränsa vår aborträtt. En ständig kamp!

Efter två mycket lärorika och intensiva dagar tackade vi organisationskommittén för mycket väl genomfört arbete. Vi ST-läkare i Halland hoppas på att kunna fylla dessa stora skor när OGU-dagarna nästa år hålls i Varberg!

Text: *Michelle Kanne*, ST-läkare Varberg

Katastrofblödning

Sambabandet Rrriotsamba

Svenskt nätverk för nationella kliniska studier inom Ob/Gyn

Hej kollegor!

Här kommer återigen lite nyheter från SNAKS:

- Vid SNAKS styrgruppsmöte 2023-05-04 antogs "Preeclampsia Intervention 4" som SNAKS-stödd studie. Se information om studien nedan.
- Vi blev inbjudna att presentera SNAKS på Nationell konferens om Kliniska Studier, se referat av Maria Gyhagen.

Ni är välkomna att skicka in förslag för nya studier senast en månad inför SNAKS styrgruppsmöten (kommande möten: 11 september & 10 november 2023), mera information finns på www.snaks.se.

Verena Sengpiel

ordförande SNAKS

verena.sengpiel@obgyn.gu.se

Preeclampsia Intervention 4

PI4 är en randomiserad dubbelblind svensk multicenterstudie som ska undersöka om läkemedlet metformin kan förlänga graviditeten vid tidigt debuterande preeklampsi.

Preeklampsi är en endotelsjukdom som drabbar mamman och fostret från graviditetsvecka 20. Sjukdomen inträffar i ca 3.5% av alla graviditeter i Sverige och är heterogen men progressiv. Om vi inte botar preeklampsi genom förlossning är komplikationer för mor och barn vanliga. För barnet innebär detta intrauterin tillväxthämning, avlossning av moderkakan och intrauterin fosterdöd. För mamman inkluderar komplikationerna hjärnödem, kramper, lungödem, leverpåverkan och/eller njursvikt.

Svenska riktlinjer rekommenderar förlossning senast graviditetsvecka 37+0 då fostret anses tillräckligt moget och riskerna för att mamma eller barn får komplikationer överstiger nyttan med att barnet är kvar intrauterint. Problem uppstår när sjukdomen uppkommer tidigt, mellan graviditetsvecka 22 och 34. Här har barnet stor nytta av att stanna i livmodern men då sjukdomen är progressiv är riskerna stora att mamma eller barn drabbas av komplikationer. I ett svenskt material har vi sett att medeltiden från diagnos till förlossning i dessa veckor ligger mellan 1-2 veckor för de flesta mammor. Att hitta ett läkemedel som kan bromsa sjukdomsutvecklingen och förlänga tiden från diagnos till förlossning är av stor klinisk betydelse. Detta eftersom för tidig födsel är en av de vanligaste orsakerna till neonatal morbiditet och mortalitet. Metformin har undersökts prekli-

niskt i olika modeller av preeklampsi och där visat skyddande effekt. Dessutom har metformin i en mindre interventionsstudie i Sydafrika visat en trend till förlängning av graviditeten med över en vecka hos kvinnor med tidigt debuterande sjukdom. Denna vecka kan vara av stor betydelse.

PI4 har fått stöd av Vetenskapsrådet att undersöka om metformin kan ha en effekt i en svensk population av gravida kvinnor med tidigt debuterande preeklampsi mellan graviditetsvecka 22+0 och 33+6. Vi planerar att rekrytera 294 kvinnor på sju center i Sverige inkluderande regionerna Dalarna, Uppsala, Stockholm, Västra Götaland och Skåne.

Prövningen planeras starta i slutet av 2023 och fortgå under tre till fyra år. Förutom förlängning av graviditeten, som är det primära utfallsmåttet, kommer vi även att undersöka födelsevikt, vårdtid på neonatalenhet samt andra maternella och neonatala utfall. Vi planerar även en hälsoekonomisk utvärdering och patientcentrerade utfall. Du kan läsa mer om prövningen på <https://www.preeclampsiaresearch.com/pi-trials/>.

Vid frågor kontakta ansvarig forskare:

Lina Bergman,

Docent, specialistläkare, Kvinnosjukvård, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset

Institution för kliniska vetenskaper, Sahlgrenska akademien,
Göteborgs Universitet
lina.bergman.2@gu.se

Verena Sengpiel

SNAKS presenterar nätverket på Nationell konferens om Kliniska Studier

För femte gången anordnades konferensen Kliniska Studier Sverige med Gothia Forum, Göteborg som värd. Konferensens tema "Kliniska studier - en självklar del av svensk hälso- och sjukvård" bjöd på många talare från olika verksamheter med exempel på hur vi kan stärka förutsättningarna för att integrera forskning i hälso- och sjukvården och bidra till att Sverige stärker sin position inom life science. Konferensen finansierades med stöd av Vetenskapsrådet och vände sig till företrädare för akademi, hälso- och sjukvård, näringsliv och patientorganisationer.

I år var SNAKS (Svenskt nätverk för Nationella Kliniska Studier inom OB/

Gyn) inbjudna att presentera uppbyggnaden och nyttan med ett nationellt forskningsnätverk. SNAKS ordförande Verena Sengpiel poängterade att nätverket bidragit till tätare forskningssamarbete mellan kliniker/lärosäten även över specialitetsgränser och har hjälpt till med att hitta medprövare. Idag deltar fler kliniker i studier och flera har anställt forskningsbarnmorskor /undersköterskor. En positiv effekt av nätverket är att när fler blir delaktiga i kliniska studier så underlättas implementering av nya rutiner/ behandlings. Vilka är utmaningarna idag för att kunna öka antalet kliniska studier? De självklara hinder som finansiering av forskning och svårigheter att få

forskningsstöd diskuterades men även behovet av ökat stöd för infrastruktur med bättre serverlösningar. Konkret behövs bättre IT-stöd för att skapa digitala samtycken och utveckling för säker överföring av data, biobanking, juridiskt stöd, och hjälp med tolkning av regelverket med t ex CE-märkning och GCP & förlossningsvård som några exempel.

Jonas Oldgren, huvudsekreterare för klinisk forskning, Vetenskapsrådet presenterade Sverige som en stark klinisk forskningsnation. Han framhöll att den kliniska forskningen måste bli en naturlig verksamhet som är integrerad i hälso- och sjukvården och en viktig uppgift är att underlätta och förbättra möjligheterna att genomföra klinisk forskning och kliniska studier i Sverige.

Peter Asplund, tidigare utredare på Klimat- och näringslivsdepartementet pekade på vilka nödvändiga åtgärder som krävs för att skapa bättre förutsättningar för kliniska studier/prövningar och framhöll att öka antalet kliniska studier i vården är ett högt prioriterat område och sammanfattade basen för dessa strategiska åtgärder. Målet 2030 ska vara att varje patient och invånare erbjuds deltagande i relevanta kliniska prövningar som då ska vara en integrerad del av vård och behandling. Utmaningarna idag är bland annat att kliniska prövningar har blivit en alltmer administrativt överbelastad process och hälso- och sjukvårdens ansvar för kliniska prövningar fortsatt är otydlig. Sammanfattningsvis menade Asplund att de förutsättningar vi skapar idag för klinisk forskning är avgörande för utvecklingen av sjukvården och att snabbt kunna få tillgång till nya behandlingar.

Marianne Pilgaard CEO Trial Nation beskrev ett danskt initiativ Trial Nation – erfarenheter från Danmark av nationellt samarbete för fler kliniska prövningar som ett högprioriterat fokusområde i Danmark. Trial Nation Centers, andra forskningsnätverk och fackliga organisationer stöder professionen att skapa samarbeten som beskrivs som starkare än industriinitierad/sponsrade kliniska prövningar.

Andreas Scheutz, Forsknings- och innovationsdirektör, Region Uppsala presenterade Regionala Forskningsrådet och Forum Mellansveriges framgångsfaktorer i ett föredrag om Värdet av statistik över kliniska studier. Målet är bland annat att kunna utveckla tillgängligheten till kliniska studier och utöka samarbete med andra forskningsaktörer.

Patrik Danielson, professor och överläkare, dekan för Medicinska fakulteten Umeå universitet presenterade en Sammanhållen karriärmodell för att kombinera forskning, utbildning och klinik genom hela yrkeslivet. Idag ser ”alltför många vårdutbildade disputation som slutmålet, inte som körkortet.” Ett problem som identifierats är den brist på karriärvägar med forskning och klinik parallellt genom hela systemet/yrkeslivet (från student till docent).

Om Forskning på länssjukhusnivå: möjligheter, utmaningar och betydelse talade Abbas Chabok, adjungerad professor och överläkare, Kirurgkliniken, Västmanlands sjukhus i Västerås. Forskning på länssjukvård går alldeles

utmärkt i en forskningsvänlig miljö med nödvändiga stödsystem på plats var budskapet. Stina Isaksson, forskningschef på Södra Älvsborgs sjukhus presenterade därefter en Sjukhusövergripande strategi för att främja klinisk forskning.

Tomas Andersson, Vice President AstraZeneca R&D pekade på att antalet kliniska prövningar minskat sedan 2015 i Sverige och diskuterade tänkbara förklaringar till denna trend.

Vanliga frågor om hälsodata – juristerna ger svar. Jurister från Vetenskapsrådet, Kliniska Studier Sverige - Gothia Forum och Region Dalarna gav svar och hänvisning till länkar om studieförfrågningar och planerar insamling av patientdata.

Feasibility Sweden, är en nationell tjänst för studieförfrågningar och är utvecklad i samverkan med hälso- och sjukvården och industrin. Nätverket erbjuder hjälp av ledande experter att bedöma om en studie kan genomföras i Sverige och att identifiera kliniker och prövare som har möjlighet och intresse att genomföra kliniska studier.

Cristin Lind, projektledare EUPATI

Sverige/Funktionsrätt Sverige talade om hur ökad patientsamverkan kan leda till bättre forskning. Patientsamverkan kommer med nya infallsvinklar och idéer, erbjuder tidig kartläggning av angelägna problem, och bidrar med utfallsmått som patienter upplever som relevanta.

För de intresserade finns alla presentationer på länk

<https://www.kliniskastudier.se/4.7cdc72971877958d5ac113f7.html>

Maria Gyhagen,
SNAKS-styrgruppsmedlem
Docent, överläkare
Kvinnokliniken, Södra Älvsborgs sjukhus

Institution för kliniska vetenskaper,
Sahlgrenska akademien, Göteborgs
Universitet
maria.gyhagen@vgregion.se

Författarinstruktioner

Manus skickas via e-post till redaktören:

Radha.Korsoski@sfog.se. För att säkerställa att ditt bidrag kommer med i önskat nr – skicka in det i god tid innan manusstopp. Om tveksamheter kontakta redaktören via mail eller SFOGs kansli.

Följande regler underlättar processen.

1. Vi kan ta emot de flesta filer från ordbehandlingsprogram för Mac och PC. Alla tabeller och diagram skickas som separata filer i formatet jpg, tif, eps (Power Point är ett bildvisningsprogram och Excel ett kalkylprogram.) **Skicka inte PDF-filer om de inte är färdiglayoutade och högupplösta.**
2. Gör inga egna avstavningar utan låt texten flöda över automatiskt till nästa rad (detta gäller vare sig om det finns avstavningsprogram eller inte).
3. Gör en blankrad mellan varje nytt stycke.
4. Använd programmets tabuleringsfunktion vid inskrivning av tabeller, inte mellanslagstangenten.

5. Använd inte egen design i texten i form av ovanliga typsnitt, understrykningar, fetstil eller dylikt. Det medför ett avsevärt arbete att leta efter dolda koder i texten. Ange hellre i ett medföljande dokument hur typografin önskas utformad.

6. **Kom ihåg att skicka med logotyper och bilder som egna bildfiler.** Bilder monterade i Word är bara skärmbilder som inte lämpar sig för tryck. Bildfiler bör ha en upplösning på 300 dpi för att göra sig bra i tryck. De flesta typer av bildformat kan tas emot. De vanligaste bildformaten som används i tidningen är jpg, tif eller eps.

7. **Om du tar bilder med digitalkamera, använd kamerans högsta upplösning.**

8. Plocka inte bilder från nätet, de har alltför dålig upplösning för att kunna tryckas.

Vem ska ha ansvar för den onkologiska behandlingen av gynekologiska patienter?

Kvinnor som drabbas av gynekologisk cancer i Region Västerbotten får idag olika vård beroende på om de bor i Umeå eller inte. I Umeå hanterar gynonkologer den aktiva onkologiska behandlingen och uppföljningen efteråt. I Skellefteå görs malignitetskontrollerna av specialister i obstetrik och gynekologi, det tycker vi är rimligt och patientvänligt. Men vi ifrågasätter att delar av den aktiva onkologiska behandlingen förväntas skötas av oss.

Obstetrik och gynekologi är ett stort område. Speciellt på mindre kliniker måste specialisterna ha fortsatt breda kunskaper för att verksamheten ska fungera. Som ett exempel från vår klinik kan en specialist operera ett framfall på förmiddagen för att sedan vara förlossningsjour på eftermiddagen, lägga en sugklocka, tolka CTG och handleda en ST-läkare i att göra en vändning och ett kejsarsnitt. Nästa dag gör specialisten en snabb äggräkning (IVF ultraljud) på morgonen, några kolposkopier, träffar en patient för en malignitetskontroll, en annan för abortrådgivning, gör sedan en överburenhetskontroll och en tillväxtmätning. Utöver allt detta och mer läggs nu arbetsuppgifter som tidigare utfördes av gynonkologer.

Specialistläkare i Skellefteå sätter numera in PARP-hämmare utan att det finns en skriven riktlinje (utöver FASS texten och regimbiblioteket) som stöd. Det senaste påbudet är att vi också ska börja ordinera cytostatika i cytodos, ta

ställning till dosreduktioner, eventuella biverkningar med mera. Så ser det inte ut för allmänonkologiska patienter i Skellefteå, där ansvarar onkologen och ingen annan för den aktiva onkologiska behandlingen.

Cytostatikabehandling är en dyr och potent behandling som kan leda till en hel del allvarliga biverkningar, dessutom ges den ofta till sjukare, skörare och/eller äldre patienter. Varje patient har rätt till en adekvat information om planerad behandling och prognos, helst av en läkare som är specialutbildad i just strål- och läkemedelsbehandling av tumörsjukdomar: en onkolog eller gynonkolog.

Det har hänt och kommer att hända mycket inom fältet onkologiska behandlingar som kräver att man fortlöpande håller sig à jour. Men vi har en helt egen specialitet att hålla reda på. Utöver några veckors gynonkologisk sidoutbildning under ST har vi ingen utbildning i gynonkologi. Gynekologisk onkologi är en helt egen specialitet. En viktig specialitet!

Vi tycker att detta är en jämlikhetsfråga, varför ska våra gynonkologiska patienter få sämre tillgång till onkologisk kompetens och expertis än övriga onkologiska patienter?

Hur ser det ut i övriga regioner? Hur mycket gynekologisk onkologi handläggs på andra kvinnokliniker? Och tycker vi inom professionen obstetrik och gynekologi att det är rimligt? Vad tycker ni onkologer och gynonkologer? Vi behöver få igång en diskussion.

*Hannelore Wenkeler, överläkare
Johanna Sundqvist, överläkare
Monika Windling, överläkare
Elin Bondestam, överläkare
Anna Simu, överläkare
Emma Holmbom, överläkare
Helena Wallström, överläkare
Berglind Kristjánsdóttir, specialistläkare
Katisha Atashova Van Den Berg, specialistläkare
Alva Svärd, ST-läkare
Kerstin Holm, ST-läkare
Ingrid Fhärm, ST-läkare
Jessica Kulander, ST-läkare
Stina Berggren, ST-läkare
Mariah Johansson, avdelningschef
Alla verksamma på Kvinnokliniken
Skellefteå*

Arbets- och Referensgrupperna inom SFOG

Benign (gyn)Kirurgi, BENK-ARG

Ordförande: Sophia Ehrström

sophia.ehrstrom@ki.se

Sekreterare: Riina Aarnio

riina.arnio@regionstockholm.se

Cervixcancerprevention, C-ARG

Ordförande: Kristina Elfgrén

PO Gynekologi och Reproduktion,
Karolinska Universitetssjukhuset
Stockholm

Tel: 08-585 875 28

kristina.elfgren@sll.se

Sekreterare: Cecilia Kärrberg

Kvinnosjukvård, Sahlgrenska
Universitetssjukhuset, Göteborg
cecilia.karrberg@vgregion.se

Diabetes-ARG

Ordförande: Helena Backman

Universitetssjukhuset Örebro
helena.backman@regionorebrolan.se

Sekreterare:

Linda Englund Ögge

Universitetssjukhuset/Östra, Göteborg
linda.englund-ogge@vgregion.se

Endokrin-ARG

Ordförande: M-Natalia Cruz

Capio Gynekologi Solna
cruz.marianatalia@gmail.com

Sekreterare:

Anna-Clara Spetz Holm

Linköpings Universitetssjukhuset
anna-clara.spetz.holm@liu.se

Endometrios-ARG

Ordförande:

Måns Palmstierna Burenius
endometrios.arg@gmail.com

Sekreterare: Hanna Bengtsdotter

endometrios.arg@gmail.com

Etik-ARG

Kontaktpersoner:

Kristina Pettersson

kristina.a.pettersson@
regionstockholm.se.

Evidens-ARG

Ordförande: Annika Strandell

SU/Sahlgrenska, Göteborg

Tel: 0700-90 44-54

annika.strandell@vgregion.se

Sekreterare: Sissel Saltvedt

Karolinska Universitetssjukhuset, Solna
Tel: 08-517 700 00

sissel.saltvedt@sll.se

Familjeplanering, FARG

Ordförande: Helena Kopp-Kallner

Danderyds sjukhus, Stockholm

Tel: 070-440 20 70

helena.kopp-kallner@ki.se

Sekreterare: Ingrid Säav

Stockholm

Tel: 0733-54 14 10

ingrid.saav@gmail.com

Fert-ARG

Ordförande:

Kenny Rodriguez Wallberg

KK Karolinska sjukhuset, Huddinge

kenny.rodriguez-wallberg@sll.se

Sekreterare: Thomas Brodin

Carl von Linnékliniken, Uppsala
thomas.brodin@linne.se

Global-ARG

Ordförande: Birgitta Essén

Akademiska Sjukhuset, Uppsala

birgitta.essen@kbh.uu

Sekreterare: Mikael Algovik

global-ARG@telia.com

Hem-ARG

Ordförande: Malin Öndemark

Södertälje sjukhus AB

malin.ondemark@regionstockholm.se

Sekreterare:

Trine Karlsson

Karolinska universitetssjukhuset Solna
trine.karlsson@regionstockholm.se

Mödramortalitet, MM-ARG

Ordförande: Lisa Parén

Sahlgrenska Universitetssjukhuset,
Göteborg

Tel: 031-343 84 02

lisa.paren@vgregion.se

Sekreterare: Hanna Åmark

KK, Södersjukhuset, Stockholm
hanna.amark@sll.se

Perinatal-ARG

Ordförande: Hanna Åmark

hanna.amark@regionstockholm.se

Sekreterare: Maria Nelander

KK, Akademiska sjukhuset, Uppsala
maria.nelander@akademiska.se

Preeklampsi-ARG

Ordförande: Lina Bergman

Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra
Tel: 070-7920780

lina.bergman82@gmail.com

Sekreterare: Charlotte Iacobaeus

BB Stockholm

charlotte.iacobaeus@bbstockholm.se

POS-ARG

Ordförande: Lovis Balushev

KK, Västmanlands sjukhus, Västerås
Tel: 021-730 00

lovis.balushev@regionvastmanland.se

Sekreterare: Radha Korsoski

radha.korsoski@sfog.se

Robson-ARG

Ordförande: Lars Ladfors

Göteborg

lars.ladfors@sfog.se

Sekreterare: Linda Hjertberg

linda.hjertberg@regionostergotland.se

Ton-ARG

Ordförande: Ann-Christine Nilsson,

ann-christine.nilsson2@
regionorebrolan.se

Sekreterare: Joanna Romell,

joanna.romell@regionstockholm.se

Tumör-ARG

Ordförande: Karin Stålberg
KK, Akademiska Sjukhuset, Uppsala
karin.glimskar.stalberg@akademiska.se
Sekreterare: Masdelene Wedin
Linköping
madelene.wedin@regionostergotland.se

Ultra-ARG

Ordförande obstetrik: Jana Brodzki
jana.brodzki@med.lu.se
Ordförande gynekologi: Ligita
Jokubkiene
ligita.jokubkiene@med.lu.se
Sekreterare obstetrik: Kristina Kernell
kristina.kernell@regionostergotland.se
Sekreterare gynekologi: Paula Skyttberg
paula.skyttberg@ultragyn.se

UR-ARG

Ordförande:
Maria Sarberg
Maria.Sarberg@regionostergotland.se
Sekreterare:
Caroline Kjellman Erlandsson
caroline.kjellman-erlandsson@regionstockholm.se
Webbansvarig:
Mats Stenberg
mats.stenberg@regionvastmanland.se

Vulv-ARG

Ordförande: Nina Bohm-Starke
nina.bohm-starke@regionstockholm.se
Sekreterare: Christina Rydberg
KK, Varbergs Sjukhus, Varberg
Tel: 0340-48 10 00
christina.rydberg@regionhalland.se

Arbets- och Referens-Grupp- Utvecklings-Samordnare ARGUS

Kerstin Nilsson
SFOG-Kansliet
Klara Östra Kyrkogata 10 • Box 738,
101 35 Stockholm • Tel: 08-440 01 75
E-post: kerstin.nilssonha@oru.se

SFOG-Kansliet
Diana Mickels • Jessica Hortelius
Klara Östra Kyrkogata 10 • Box 738,
101 35 Stockholm • Tel: 08-440 01 75
kansliet@sfog.se • www.sfog.se

Intressegrupper inom SFOG

Mödrahälsovårdsöverläkargruppen

Ordförande
Ann-Christine Nilsson
Örebro
ann-christine.nilsson@regionorebrolan.se

Sekreterare
Åsa Jansson
Mödrahälsovårdsenheten, Region Stockholm
asa.j.jansson@regionstockholm.se

Obstetriker och gynekologer under utbildning (OGU)

Ordförande
Kristin André
Helsingborg
kristin.c.andre@gmail.com

Sekreterare
Eva Carlsson Humla
KK, Sahlgrenska Universitetssjukhuset
eva.carlsson.humla@vgregion.se

Privatgynekologerna

Ordförande
Teresia Ondrasek
Ondrasek Läkmottagning
Sundsvall
Teresia.ondrasek.jonsson@ptj.se

Sekreterare
Karin Boyer
Kvinnohälsan Stadsfjärden
Nyköping
Karinlovisa.boyer@gmail.com

Kassör
Katarina Johansson
Linköping Heath Care
Katjoh67@gmail.com

Webmaster
Catharian Hofte
Hoftekliniken
Helsingborg
Catharina.hofte@ptj.se

SFOG

MEDLEMSANSÖKAN

www.sfog.se

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi är en förening för alla läkare som är verksamma inom specialiteten, specialister såväl som icke-specialister. SFOG är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och den äldsta sektionen inom Svenska Läkaresällskapet.

Alla medlemmar i SFOG är anslutna till Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG) och Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique (FIGO), Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) samt European Board and College of Obstetricians and Gynecologists (EBCOG). Som SFOG medlem bör man vara medlem i Sveriges Läkarförbund och Svenska Läkaresällskapet.

I Kvinnoläkaren, som publiceras fem nummer per år, dryftas angelägenheter som berör specialiteten. Där annonseras också fortbildningskurser, möten och symposier. Man har också tillgång till ACTA Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, som utkommer med 9-12 nummer per år.

Föreningen har ett antal arbets- och referensgrupper (AR-Grupper) som är öppna för alla. Dessa grupper bevakar olika delar av specialiteten, ger ut ARG-rapporter och medverkar till vidareutbildning.

Årsavgiften till föreningen är 1 200 kronor och 600 kronor för pensionär. I avgiften ingår abonnemang av ARG-rapporterna, som också är fritt tillgängliga på SFOGs hemsida. I och med Din anmälan registreras Du i SFOGs medlemsregister.

För specialister som är medlemmar i SFOG anordnas fortbildningskurser.

De flesta som söker nytt medlemskap är fortfarande under utbildning. Obstetriker/Gynekologer under Utbildning – (OGU) är en av flera intressegrupper inom SFOG. OGU vänder sig till alla under specialistutbildning men även till vikarie- och yngre kolleger med intresse för specialiteten och yngre specialister. Aktiviteterna syftar bl.a. till att bevaka specialistutbildningens utformning och innehåll, att försöka underlätta för internationellt utbyte som del av utbildningen och att arrangera en årlig konferens för utbildning och debatt om utbildningsfrågor inom specialiteten. Sedan drygt ett år tillbaka är också SFOG huvudman för att organisera ST-kurser för blivande specialister.

Bli medlem i SFOG, så kan Du hålla Dig välinformerad om vad som händer inom Din specialitet.

Anmäl dig via SFOGs hemsida, www.sfog.se, Medlemsansökan